

Redacción
y Administración:
C. RAMON LISTA 5158
T. A. 50 - 5502
Bs. Aires
★

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOSLAVA) PARA TODA SUD
AMERICA - ORGANO DEL CONSEJO ESLOVENO QUE REPRESENTA TODAS LAS
SOCIEDADES ESLOVENAS

REGISTRO NACIONAL
INTELLECTUAL
DE LA PROPIEDAD
No. 225027

CORREO
ARGENTINO
CENTRAL B

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

LETO (AÑO) I.

BUENOS AIRES. 25 DE SEPTIEMBRE (SEPTEMBRA) DE 1947

Núm. (Štev.) 25

Primorska Priključena F. L. R. J.

PRIŠEL JE TEŽKO PRIČAKOVANI DAN KO SE ZAVEZNIŠKE ČETE UMAKNEJO IZ JULIJSKE KRAJINE

PRIMORJE ES DEVUELTA A YUGOESLAVIA

Con indescriptible alegría ha sido recibido por nuestra Colectividad la noticia de la ratificación de los Tratados de Paz que estipulan, entre otras cosas, la devolución de Primorje e Istria a Yugoslavia.

Se explica que así haya ocurrido. Luego de 25 años de haber sido separados de la Madre Patria por el repudiado Tratado de Rapallo, de haber sufrido en consecuencia la pérdida de nuestra soberanía nacional, la supresión de nuestra cultura e idioma luego, y por último las persecuciones con que el fascismo castigó a nuestro Pueblo por luchar por su independencia, con el consiguiente asesinato de los patriotas que trabajaron por nuestra causa, vemos con alegría a emoción engranados en el vibrar de nuestras fibras emocionales más íntimas, que el día tan esperado, tan soñado, de nuestra liberación definitiva, ha llegado por fin, cual aurora inmortal, con la devolución de nuestra tierra natal: Primorje e Istria, a nuestra Madre Patria: la República Popular Federal Yugoslava.

Este hecho nos recuerda que la injusticia cometida con nosotros, los eslovenos de "Venezia Giulia", ha sido reparada en su mayor parte, y decimos esto con el pensamiento puesto en Gorica y Trst, que aún esperan, cual hijos arrebatados a la madre, el retorno al regazo cariñoso de la misma.

Si bien el Tratado de Paz con Italia ratificado por las cuatro Grandes Potencias, estipula la devolución de Primorje e Istria a Yugoslavia, en cierto modo olvida a los eslovenos que han tenido que emigrar de su tierra natal — que pueden calcularse en 30.000 residentes sólo en la República Argentina sin contar otros países — y no tiene en cuenta los enormes daños morales y materiales que nos han sido causados. Pero esto en realidad no nos preocupa tanto; pues sabemos que la nación vencida que ha tenido que devolver algo que no era suyo, atraviesa por dificultades aún mayores que las de nuestra Madre Patria, y además porque el que en última instancia ha de pagar los errores cometidos por sus gobernantes, ha de ser el propio pueblo; porque tenemos la convicción íntima de que los detalles que aún faltan componer del Tratado de Paz, lo serán por los pueblos Italiano y Yugoslavo en igualdad de condiciones, en el momento en que impera en Italia una verdadera Democracia Popular.

Para nosotros los yugoeslavos, el actual conflicto mundial constituye una verdadera lección, dolorosa, sangrienta en extremo, pero una lección al fin, que nuestro Pueblo ha sabido aprovechar, y que comienza a dar sus frutos con la reconquista de un pedazo de la Madre Patria.

Esta lección puede hacerse extensiva a todos los Pueblos Esclavos como así también a todos los Pueblos del orbe que luchan por su liberación nacional definitiva.

El conflicto que acaba de terminar, nos ha enseñado que nuestra salvación, la recuperación de Primorje e Istria — que tantas valientes y preciosas vidas ha costado —, la garantía de una paz firme y duradera, nuestro progreso cultural como pueblo y material como nación, y por último nuestra soberanía — sin la cual no es posible la expresión de nuestro carácter nacional —, se asientan firmemente en nuestra unidad, unidad de individuos, unidad de Pueblos y Gobiernos emanados de los mismos, que nos ha hecho inmovibles ante toda clase de provocaciones, e invencibles ante toda clase de enemigos.

Esta es la lección que ha sido bien aprovechada por los Pueblos de Yugoslavia, y que puede servir de ejemplo a todos los Pueblos del orbe en su lucha por la liberación definitiva de toda opresión imperialista económica y política.

V NAPETEM POLOŽAJU JE BIL PRO-
GLAŠEN OBSTOJ TRŽAŠKEGA
SVOBODNEGA OZEMLJA

Trst, 13. sept. — Po ukazu je poveljnik zaveznikih oblasti, angleški general major Terence E. Airey uveljavil sklepe mirovne pogodbe, da se zavezniške čete umaknejo iz Julijske Krajine. Določen dan za umik je bil v ponedeljek, dne 15. septembra. Gen. major Airey je izjavil: "Zavezniške čete so dovršile svojo nalogo v Julijski Krajini in Italiji. V bodoče ne bomo več čuvali tujih mej, temveč samo one, ki nam pripadajo." Pojasnil je, da kakor hitro bo Jugoslaviji in Italiji izročenih 34 mejnih mest, bo s tem dovršena naloga zavezniških čet, ter da se te takoj umaknejo.

Po vsej novi meji je postavljena žica in kjer ni še to gotovo se postavlja lesene droge, kot znamenje meje med Jugoslavijo, Italijo in STO-jem.

Kakor je vse izgledalo so se pripravili par dni pred umikom vršile mirno in v popolnem redu. Ni pa to dolgo trajalo. Jugoslovanske čete so bile pripravljene, da zasedejo obmejnega mesta, ki pripadajo F.L.R.J. Zavezniške oblasti bi morale izročiti mejo in mesta Jugoslaviji v ponedeljek ob 7.30 uri in se potem takoj umakniti.

Brez nobenega pojasnila so pa okupacijske oblasti podaljšale rok umika za 24 ur. Ta nov ukaz je vzbudil ogorčenje primorskega ljudstva in posebno pa jugoslovanskega vojaštva. Smatralo se je to kot provokacijska dejanja in zato je hotelo jugoslovansko vojaštvo na vsak način zasedeti kraje kateri jim pripadajo.

Zavezniške oblasti so izdale nov ukaz in umikanje čet se je pričelo v ponedeljek po noči. S tem ukazom se pa niso niti sami poveljniki zavezniških oblasti strinjali in predvidevali so nevarnost, ker vsak umik, kakor prihod vojaških čet v noči povzroči lahko velike incidente.

Vse obveščevalne agencije, kakor tudi časopisje v službi svetovne reakcije je o zadnjih dogodkih iz Julijske Krajine poročalo v napačni luči.

PROGLAŠENO JE SVOBODNO TRŽAŠKO OZEMLJE

Trst, 16. sept. — General major Terence Airey je proglasil obstoj STO-ja ter se sam proglasil za začasnega guvernerja za dobo dokler tega ne določi Varnostni Svet.

V proglasu je med drugim določena smrtna kazen za ljudstvo, ki brez

dovoljenja nosi orožje, napade zavezniške čete, hujska ljudstvo k vstaji ali organizira manifestacije naprav oblastim STO-ja.

S tem proglasom se je napet položaj v Trstu še poslabšal. Vršile so se manifestacije in izzivanje fašistov in neofašistov. Posebno so povzročali to italijanski pobalini, radi katerih je prišlo do nešteto spopadov, kjer je bilo veliko število ranjenih in nekaj tudi mrtvih. Med poslednjimi se nahajata tudi 2 Jugoslavana.

Zahrbtno je bila od strojnice zadeta na nekem vrtu 11 letna deklica, ki je na mestu obležala mrtva. Splošna delavska zveza je radi tega nesramnega zločina proglasila delavsko stavko. Pogleb žrtve se je slovesno vršil, katerega se je udeležilo nad 15.000 oseb, med njimi stavkujoči delavci tržaskih ladjedelnic, delavci pivovarne in pristanišča.

PRIMORSKO LJUDSTVO JE S SLO- VESNOSTJO SPREJELO JUGOSLO- VANSKE ČETE

Zavedno primorsko ljudstvo se je več dni pripravljalo, da bo na naj-slovesnejši način praznovalo dan priključitve. Na vseh stavbah so plapolale jugoslovanske zastave in postavljenih je bilo nešteto slavalokov z raznimi napisi. Na poseben način se je zato pripravljalo ljudstvo Sežanskega okraja, ker to je bil kraj kjer so ves čas poveljne dobe jugoslovanski in zavezniški vojniki stali eni napram drugim in strogo čuvali mejo. Slovensko ljudstvo Gorške okolice je dan priključitve praznovalo na Lijaku, kjer se je postavilo nešteto slavalokov, velike slike maršala Tita, napise in ogromne znake s srpi in kladivi, ki so bili razsvetljeni z električnimi žarnicami in vidni daleč na okoli.

Z velikim navdušenjem je povsod Primorsko ljudstvo pozdravljalo prihod jugoslovanskih čet. Bil je to slaven pohod ob zvokih narodnih in partizanskih koračnic, katere so spremljale domače godbe. Ljudstvo in vojaštvo je vzklikovalo "Živio Tito in Stalin" ter obsuvalo vojatvo z cvetlicami.

ITALIJANI IN SLOVENCJI BEŽIJO IZ KRAJEV, KATERI PRIPADAJO F. L. R. JUGOSLAVIJI

Italijanske družine, ki so se preselile za časa fašističnega režima v razne slovenske vasi, danes zapuščajo te kraje in se zatekajo na ozemlje, ki bo

KRATKE VESTI IZ JUGOSLAVIJE

LJUBLJANA: Predsednik Ljudske Republike Bolgarije Georgij Dimitrov je meseca julija obiskal Jugoslavijo. Obiskal je razna mesta v Jugoslaviji kjer ga je ljudstvo z navdušenjem pozdravilo. Nudil se je nekaj dni tudi v Ljubljani in Trbovljah.

Njegov obisk ni povsem slučajen. Narekovali so ga razvoj in utrjevanje ljudske demokracije v Jugoslaviji in Bolgariji, okrepitev bratskih odnosov in potreba po nadaljnjem razvoju teh odnosov.

BEOGRAD: Minister za zunanjo trgovino FNRJ inž. Milintije Popović se je po krajšem bivanju v Moskvi vrnil v Beograd.

ZENICA: Na svojem potu po Jugoslaviji je prispela namladinsko progo v Zenico bolgarska kulturno umetniška brigada "Geo Milev" z Angelovim na čelu. Brigada ima 120 članov ter svoj zbor, dramo, orkester in folklorno skupino. Na mladinski progi ostanejo osem dni.

ZAGREB: Odstranjen je bil spomenik cesarskemu generalu baronu Jelačiću simbol sramote preteklih vladajočih klik. To nalogo so prevzeli nase prostovoljci, ki so prostovoljno delali pri rušenju spomenika. Z odstranitvijo spomenika banu Jelačiću, bo ugodeno enodušni želji prebivalcev Zagreba, da se iz njihove srede odstrani spomin na človeka, ki je postavil svoje življenje v službo tujcem proti lastnemu ljudstvu.

BEOGRAD: Na mladinski progi gostuje

pripadalo Italiji. Med temi je tudi nekaj Slovencev, ki so za časa osvobodilne borbe zvesto služili nacifašizmu in katere ljudi so zavezniške oblasti da danes ščitile. Strah pred pravičnim plačilom žene te izdajalce iz domačih krajev in zavedajoč se svojih dejanj proti lastnemu narodu sedaj zapuščajo rojstno grudo, na katero se ne bodo nikoli več vrnili. Nekateri hočejo ob slovesu izvršiti svoje zadnje zločinsko dejanje in uničiti svoje nepremičnine ter odpeljati blago in živino v tujino. Zavedno naše ljudstvo pa mirno preprečuje vse načrte teh ubežnikov.

Oni del našega ljudstva, katerega je zadela krivična usoda in pripade Italiji, bo nadaljevalo svojo borbo, dokler ne bo priključeno k materi Jugoslaviji. Ti Slovenci so se obrnili do maršala Tita in zaprosili "varstva" pred nasiljem, ki ga italijanske oblasti izvršujejo nad slovenskim ljudstvom. Obtožujejo italijanske oblasti, da so kršile obveznosti mirovne pogodbe. Slovensko ljudstvo in italijanski antifašisti se pritožujejo, da nimajo zaščite, katere bi bili po zakonih deležni ter da se nad njimi izvršuje teror in nasilje v prisotnosti italijanskih oblasti.

KAKSNA BO MEJA.

Vsa postavljena meja med Jugoslavijo in Italijo je danes še začasna. Pri postavljanju te se je naletelo na neso-glasja, ker zavezniške oblasti so pri postavljanju meje šle na roko Italiji. Miren pri Gorici mora po mirovni pogodbi pripadati Jugoslaviji, a pri postavljanju meje so Miru hoteli odvzeti pokopališče. Tudi na Sabotinu pri Gorici se ne morejo sporazumeti in določiti prave meje. V mirovni pogodbi je določeno, da je treba pri postavljanju meje upoštevati celo polja posameznih vasi, ter da komisija lahko zaide po potrebi več sto metrov v eno ali drugo stran.

skupina članov Glazbene akademije iz Ljubljane. Z bogatim sporedom narodnih, borbenih in umetniških pesmi, bodo nastopili po brigadah 6. sekcije. Ljubljanski umetniki bodo priredili koncerte tudi za graditelje predora Vranduk, nato pa bodo odšli v Zenico.

LJUBLJANA: V Gorici je meseca julija izšla prva številka tednika "Soča", ki bo glasilo goriških, beneških in kanalskih Slovencev, ki bodo po mirovni pogodbi ostali v mejah italijanske republike.

Novi list bo zagovornik tistega dela našega naroda, ki živi na skrajnem delu slovenske zemlje in ki je bil vedno najbolj zaveden. Njegova naloga bo braniti pravice tega dela našega naroda in njegove svoboščine, ki si jih je izvojeval v svoji dolgi in mučni borbi.

LOKVE PRI SEŽANI: Ljudstvo te vasi je pred letom dni napisalo po zidovih razna gesla, ki izražajo njegovo trdno in odločno voljo po priključitvi k FNRJ, gesla o edinstvu in bratstvu jugoslovanskih narodov, ter tu pa tam rdeče zvezde. Dogodilo pa se je 22. julija okrog poldneva (najprimernejši čas za taka dejanja, ker v teh urah utrjeni kmetovalci navadno ležejo k opeldanskemu počitku) da sta dva angleška vojaka začela prepletkovati rdeče zvezde po zidovih. To njihovo podlo početje je prvi opazil 11 letni pionir, ki je v svoji sveti jezi na ves glas zavpil, da bi zbudil pozornost drugih ljudi. Ko sta vojaka videla da sta bila zapažena sta se zbalala in jo iz sramu pred tako nizkotnim dejanjem urno pobrisala. Ko so prihiteli ljudje ni bilo o njih ne duha ne sluha.

BEOGRAD: Maršal Tito je sprejel v navzočnosti predsednika Centralnega odbora enotnih sindikatov Jugoslavije Djure Salaja, sovjetsko sindikalno delegacijo, ki jo je vodil Berezin. Z delegacijo je ostal v prisrčnem razgovoru nad eno uro.

LJUBLJANA: Za letošnjo poletno sezono je pripravilo Narodno gledališče v Ljubljani vrsto predstav, v novo urejenem letnem gledališču na Pogačarjevem trgu. Vprizorili so "Rusalko", "Mater Jugovičev" in "Veroniko Deseniško".

LONDON: Londonski "Dayli telegraph" prinaša v izvlečku pismo bivšega pomočnika britanskega vojaškega atašeeja v Beogradu majorja Righta o razmerah v Jugoslaviji.

Ni nobenega dvoma, je rečeno v pismu, da velikanska večina narodov Jugoslavije podpira sedanjo vlado. Naravno je, da je nekaj godrnjačev kot so v vsaki državi; toda najbolj glasni so ravno tisti, ki so najmanj prispevali k osvoboditvi svoje države in ki tudi sedaj ničesar ne prispevajo pri njeni obnovi. To so tisti ki zahtevajo zaščito britanskih in ameriških oblasti. V določenih časovnih razdobjih obiskujejo veleposlanstva, elegantno oblečeni in prosijo, da bi jim pomagali pri begu pred "nasiljem tajne policije". V svojstvu uradne osebe sem tudi jaz sprejemal obiske takih oseb, toda po osemnajstih mesecih so prihajali še vedno prositi, ker jih še ni zadelo "nasilje", čeprav so ostali v državi."

Ni dvoma, da nekateri četniki in drugi begunci iz taborišč v Italiji izvajajo svojo delavnost v Jugoslaviji. So dokazi da prihajajo preko jugoslovanske meje agenti, močnejši tudi saboterji. Če hočemo Jugoslaviji izkazati naše simpatije in pomoč in upam, da hočemo, jo moramo izkazati tistim, ki so bili tlačeni od našega skupnega sovražnika in ki so dali velikanske žrtve podpirajoč nas, da bi dobili vojno, in ki se trudijo, da bi obnovili svojo državo.

PREDSEDNIK VLADE LRH DR. V. BAKARIČ O INCIDENTU V LANIŠČU V ISTRI

Zagreb, 29. avgusta (Tanjug). — Predsednik vlade LRH Hrvatske dr. Vladimir Bakarič je sprejel 28. avgusta popoldne predstavnika Tanjuga in mu odgovarjal na stavljena vprašanja o incidentu, ki se je pripetil v Lanišću v Istri.

—Ali nam lahko daste kakšne podatke o incidentu v Lanišću v Istri, pri katerem je bil ubit duhovnik Miroslav Bulešić, ranjen pa duhovnik Jakob Ukmar?

—Po podatkih, ki jih imamo do sedaj na razpolago, je incident posledica neke zelo večje izmišljene in dobro pripravljene provokacije, ki jo oblasti v Istri niso pravočasno odkrile. Do incidenta je prišlo takole:

V Pazinu je bil pred določenim časom sestanek duhovnikov družbe Sv. Pavla, ki je bil sklican ob prihodu dr. Jakoba Ukmarja, odposlanca škofa Santina iz Trsta. Posvetovali so se o birmanju otrok, ki ga ni bilo že več let. Določili so red birmanja ter se je postavilo vprašanje, kdo je lahko boter. Sklenili so, da ne bodo smeli biti botri tiste osebe, ki so "sovražniki cerkve". Nato so se različni protiljudski duhovniki razkropili po Istri in pričeli s prižnic na vsa usta propagirati, da pripadniki JA, mladinci, ki so delali na mladinski progi, itd. niso vredni, da bi bili botri otrokom.

Jasno je, da na tem sestanku ni šlo za zaščito spoštovanja cerkvenih kanonov, ker v ta namen sestanek cerkvenih sploh ni bil potreben. Običajen je namreč način, kako se starši otrok opozarjajo, kakšne osebe so primerne za botre, in to ve ne samo vsak duhovnik, temveč tudi najširše množice. Če pa še upoštevamo, da je v vojski, ki je v Istri, pretežen del katoličanov, pri mladincih s proge pa tudi, in da niti predpisi kanonskega prava v tem pogledu ne določajo kakšnega strogega kriterija (poglejte, če vas zanima, can. 766, 769, 796), tedaj se postavlja vprašanje, kakšni so bili motivi tega sestanka? Ni drugega odgovora, razen iskanje povoda za incidente.

Vešče postavljena krinka je preslepila tudi nekatere sicer dobre in poštene duhovnike, uspravala je budnost oblasti, ki se v "verska" vprašanja niso hoteli vmešavati.

To pa še niso bile vse priprave za incident v Lanišću.

Resnica je, da so bile tudi tam glavni povod nezadovoljstva ljudi besede takšnih duhovnikov, kot je Cek, da borci armade ne morejo biti botri, ali kot je Bulešić, češ da mladinci z mladinske proge ne morejo biti birmani ali biti botri, vendar ni bilo za obseg incidenta in za njegov krvavi konec to odločilno. Organizirana je bila skupina ljudi, oborožena s koli in kamenjem, kar naj bi namreč pripomoglo k izvajanju takšne linije. Ta skupina je tudi pričela fizičen napad na prisotne prebivalce, ki so zahtevali pojasnila in protestirali proti sklepu, da se ne sprejemajo izbrani botri. Brez te skupine in brez fizičnih napadov na prebivalce bi se zadeva gotovo končala samo z uravničanimi protesti, kot na primer v Tinjanu, in brez večjega incidenta.

Tudi sama izbira kraja Lanišća govori o premišljenih pripravah. Notorno je v vsej Istri, da je v tem kraju neka precej močna skupina ustaško nastrojenih elementov, ki so bili seveda pripravljeni sodelovati v takšni izziivalni akciji in jo razširiti. Ti elementi so tvorili tisto oboroženo "zaščito".

Podzvati varnostni ukrepi in nepričakovana sama dogodka so imeli za posledico, da je spopad v prvem trenutku minul brez večjega obsega. Šele po določenem času, morda dve uri potem, se je zbrala ogorčena množica ljudstva znova, in to še bolj številno, in tedaj se je pripetil incident, o katerem ste že prebrali uradno poročilo. Prisotna milica ni mogla preprečiti incidenta takega obsega. Z velikim naporom ji je uspelo samo to, da je rešila življenje Ukmarju.

Seveda so nam taki incidenti nezaželi in upamo, da se ne bodo več ponovili, bomo vse izziivalne poteze najbolj korektno zatrli.

—Ukmar je dobil hitro zdravniško pomoč. Zdravniki nam zagotavljajo, da bo ozdravel.

—Nekateri italijanski listi so javili, oblasti v Istri niso dovolile, da bi prepel Ukmarja v Trst, temveč da so ga odpeljali v bolnico na Reko. Ali je to res? Seveda nismo mogli dovoliti, da bi ga odpeljali v Trst. Aretiran je bil skupaj z olimi udeleženci incidenta in njegovimi organizatorji ter bo izročen sodišču.

PROVOKATORSKI DUHOVNIKI SO SVOJIMI IZJAVAMI IZZVALI INCIDENT V LANIŠČU

Reka, 29. avgusta, (Tanjug). — Kot posledica ponovnega izziivalnega postopka predstavnikov višjega katoliškega klera Trsta, zbranih okrog škofa Santina, je šlo 24. t. m. v Lanišću v cono B Julijske krajine do neredov in nezaželenih incidentov. Med birmo v cerkvi v Lanišću, ki ji je pristvoval zastopnik tržaškega škofa Santina, je duhovnik Ukmar iz Trsta izjavil, mladinci, ki so sodelovali na mladinski progi, niso vredni, da bi prejeli birmo. Drugi duhovnik, ki je tudi prisostvoval pri obredu, je izjavil, da kot botri ne morejo sodelovati borci jugoslovanske armade.

Ob takšnih provokatorskih izjavah o njenih duhovnikov je zbrano prebivalstvo predcerkvi izrazilo svoje nezadovoljstvo, je bilo pri tem napadeno s kamenjem, koli od neke skupine ljudi, ki so se nahajali v cerkvi.

Pri teh neredih je bil ubit duhovnik Miroslav Bulešić, ranjen pa duhovnik Jakob Ukmar ter več oseb.

PROVOACIJA PROTILJUDSKIH IN KLERIKALNIH ELEMENTOV

"Primorski dnevnik" je pod naslovom "Vedno jasnejši obrisi provokacije v Lanišću" priobčil o incidentu med drugim naslednje poročilo:

"Na temelju poizvedb, izvršenih na mestu, pa lahko že danes ugotovimo, gre za provokacijo. Do sedaj smo v glavnem ugotovili sledeče: protiljudski in klerikalni elementi v Lanišću in okoliških vaseh so v noči od sobote na nedeljo organizirali posebne straže s palicami in raznimi kmečkim orodjem, ki so vso noč "patrolirali" po vaseh. Te straže je "nadzoroval" župnik iz Lanišća Štefan Cek.

V nedeljo je med pridigo pri prvi jutranji maši župnik Cek dejal ljudstvu, naj ne prestraši, če bo pri birmi prišlo do neredov in pretepov ter eventualno tudi streljanja.

Ugotovili smo ponovno, kar smo že poročali, da so protiljudski elementi že prišli samo birmo v cerkvi v zvoniku pripravili palice in drugo orodje. Takoj po začetku birme so bila cerkvena vrata zaklenjena, pred cerkev postavljene straže. Ko je prišlo nekaj tem stražam nevšečnih vernikov, ki so hoteli vstopiti v cerkev, jih je straža napadla in pretepla, tako da je bilo v ranjenih.

Ogorčeno ljudstvo, med katerega se kot se zdi, vrnilo nekaj provokaterjev, nato navalilo na župnišče. Kljub streljanju v zrak narodni zaščiti ni uspelo pregnati napadalcev. Vdrli so v župnišče, kjer je prišlo do zločina.

Mogli smo še izvedeti, da so bile izvršene še tri aretacije, tako da skupno število aretiranih znaša do sedaj 36."

SLOVENSKA JURIDIČNA PISARNA

Odškodnine, Odslovitve, Nezgode, Dedščine in vse Sodnijske Tramitacije

Uradne ure: od 18 do 20

DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8

Escritorio 823 (Nasproti Obelisku)

T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

Izjava gen. Ljubomira Iliča o naših izseljencih v Južni Ameriki

General Ljubo Ilič, ki se je vrnil v domovino je o naših izseljencih v Južni Ameriki objavil v listu "Slobodna Dalmacija" sledečo izjavo:

"Veseli me, ker lahko po "Slobodni Dalmaciji" povem družinam, sorodnikom in prijateljem naših dalmatinskih izseljencev, ljudstvu, ki se je tako dolga leta s svojo borbo in domoljubjem v veliki domovinski vojni, da so ostali njihovi bratje, izseljenci v Latinski Ameriki, čeprav so zapustili domovino pred mnogimi leti, zvesti sinovi svojega naroda. V najtežjih časih, ko se je odločala usoda naših narodov, je odmev borb v domovini zapustil neizbrisne sledi pri naših izseljencih, razburkal njihove vrste in razvil domoljubnega duha do takšne višine, da jih lahko danes sprejememo v našo skupnost kot enakopravne članke, ki so daleč od domovine pokazali svojo ljubezen in predanost do svojega ljudstva in nove Jugoslavije. Čeprav daleč od svoje domovine, so naši izseljenci v Južni Ameriki ohranili vse značilnosti. Te države jih niso zgradile ampak nasprotno naši izseljenci so zgradili to državo. Pokrajina Čačovo v Argentini je bila pred 25 leti prava puščava. Tja so prišli Črnogorci, ki so zemljo krčili ter jo zgradili v boji z Indijanci in belimi tolpami, ki so križarile po tej puščavi. Danes je ta predel eden izmed najbogatejših v Argentini, ki daje 69% bombaža, od česar je nad 80% v rokah naših ljudi."

General Ilič govori nato o življenju in delu naših izseljencev, ki uživajo pri starih naseljenic veliki spoštovanju. V središču Latinske Amerike, v pokrajini Sao Paulo, živi okoli 10 tisoč rojakov z otoka Brača. Žive v skupnosti prav tako kakor dalmatinski pomorščaki, kmetie in rudarji. Enako žive tudi naše ribiške kolonije v Severni Ameriki, tako n. pr. v San Pedru ob Tihem oceanu na Aliaski in v Mehikem zalivu. Poudarjajoč da so odšli naši izseljenci iz stare Jugoslavije v glavnem iz gospodarskih razlogov in zaradi težkih socialnih razmer, pravi general Ilič, da so se izseljenci v inozemstvu združili v skupine, ustanovili svoje šole in svoja društva. Te njihove skupnosti so bile vedno v nasprotju z vsemi predstavniki bivše Jugoslavije. V Ameriki so n. pr. naši ljudje, ki žive tam že nad 50 let, ki pa niso nikoli odšli k predstavnikom bivše Jugoslavije, da bi jih kaj porsili ali zahtevali.

Sedaj je drugače. Nikoli ni bilo moč goče videti, v kakšnem obsegu je razvit domoljubni duh naših izseljencev v Latinski Ameriki tako zelo kakor med narodnoosvobodilnim bojem. Ko so slišali, da je Jugoslavija napadena, je prišla pri njih ljubezen do domovine in do svojega ljudstva še bolj do izraza. Naši izseljenci so odšli k predstavnikom Jugoslavije in zahtevali, naj se stori nekaj za staro domovino, vendar pa so predstavniki bivše Jugoslavije zlorabili to njihovo domoljubje. Denarne prispevke in politično aktivnost naših izseljencev so izkoristili v korist izdajalske vlade. To pošteno ljudstvo so poldruge leto varali s kraljem in Dražo Mihajlovičem. Šele oktobra 1942 so naši izseljenci slišali prvič resnico, da na Balkanu ni tako, kakor so jim tedaj govorili. Razburjenje pri njih je bilo veliko. Bili so dnevi, ko so po štirikrat pošiljali brzojavke v Moskvo in zahtevali obvestilo o pravem stanju. V tistih

dneh so vedno kaor naši narodi obračali svoje poglede proti Sovjetski zvezi. Ko so se prepričali, da so jih predstavniki stare Jugoslavije prevarali, je velikanska množica naših izseljencev zapustila pristaše starega režima se organizirala v nove domoljubne in napredne organizacije po zgledu stare domovine in odstranila popolnoma vse kraljevske pristaše. Znova so začeli učinkovito in konstruktivno delo, podpirajoč narodnoosvobodilni boj. V teh naših izseljeniških organizacijah je bilo nad 95% naših izseljencev. Nikoli prej se ni pripetilo kaj takega, kar se dogaja sedaj v našem poslanstvu v Buenos Airesu, da prihaja vsak dan do 800 naših izseljencev, ki zahtevajo obvestila o naši domovini. Naši izseljenci so priredili veličasten sprejem prvemu predstavniku nove Jugoslavije v Latinski Ameriki. Njemu na čast so organizirali banket, ki so se ga udeležili tudi zastopniki argentinske oblasti in zavezniški predstavniki.

Visoka domoljubna zavest ne vlada samo pri naših izseljencih v Argentini, ampak tudi v Čileju, Boliviji, Peruju, Braziliji. V teh državah sodelujejo naši izseljenci množično v gospodarskem, političnem in kulturnem življenju. Oni so profesorji, senatorji, narodni poslanci, ministri itd. V Peruju in Boliviji je vsa notranja drobna trgovina v rokah Jugoslovancev.

V velikem vseslovanskem gibanju, slovanskih držav, sodelujejo tudi naši izseljenci. Zaradi takšnih izseljencev in pred njihovim domoljubjem so propadli vsi poizkusi Fotiča z njegovimi odposlanci Cvietišo, Želatičem in Dominikovičem. Njihovo delo se omejuje na izdajanje lista "Protest", ki ga zaradi pomanjkanja čitateljev delijo brezplačno, ker se noče nihče nanj naročiti. Naši izseljenci podpirajo staro domovino tudi sedaj prav tako kakor med vojno. Med drugimi pošiljajo sosov.

PROIZVODNJA V IDRIJSKEM RUDNIKU ZNATNO PRESEGA PREDVIDENI PLAN

Idrijski rudarji so v začetku letošnjega leta napovedali enoletno tekmovalno vsem kovinskim rudnikom v Jugoslaviji. Že v prvem letošnjem polletju so dosegli lepe uspehe z izboljšanjem jamskih naprav, z delovno disciplino in z uvedbo dela po normah. Znatno se je dvignila proizvodnja rude in živega srebra ob nižjih proizvodnih stroških. Proizvodnja rude se je dvignila v prvem polletju nasproti planu za 17%, proizvodnja živega srebra pa za 13%. Delovni učinek se je v topilnici povečal nasproti planu za 25%, pri kopanju rude pa za 37%. Delavci so dosegli tudi velik prihranek pri premoči in pri drugem potrošnem materialu. Potrošnja premoči po kalorijah je znašala na 1 tono rude le 75% v planu predvidene potrošnje, potrošnja električne energije 92%, potrošnja jamskega lesa 78% in potrošnja eksploziva manj kot 70%.

V letošnjem letu bo uprava rudnika zgradila 5 štiristanovanjskih hiš. Gradnjo teh hiš je prevzelo gradbeno podjetje "Primorje". V petletnem planu pa je predvidena gradnja še več takih stanovanjskih hiš. V nedeljo, dne 3. avgusta t. l. so v Idriji slovesno proglasili večje število damnikov, rudniškega delovnega kolektiva kakor tudi gradbenega podjetja Primorja.

Tolmin se pripravlja na veliko manifestacijo dela

Čeprav z precejšnjo zakasnitvijo objavljamo vseeno ta dopis iz čačopisa v domovini ker ga smatramo kot verni dokaz življenja in konstruktivnega delovanja našega ljudstva na Primorskem katero hoče z vso svojo voljo sodelovati v petletnem planu in tako doprinesli svoj delež pri graditvi novega gospodarstva, pri vzgoji nove generacije za boljšo bodočnost v naši novi ljudski državi. — Uredništvo.

Tam, kjer se izliva Tolmin v Sočo, leži obdana od gorskih grebenov Julijskih alp metropola tolminskega okraja — prijazno mestece Tolmin, ki se pripravlja na veliko manifestacijo, na razstavo dela sredi avgusta.

Tolmin je središče našega okraja. od tod gredo ceste in poti v vse smeri in združujejo posamezne gorske vasi in trge. V teh gorah in v teh ozkih dolinah so naši partizani vodili borbo za našo svobodo. Posamezni spomeniki nas spominjajo na te borbe, brez katerih ne bi mogli krojiti danes po svoji lastni volji naše bodočnosti.

Nad dva leti je že minilo odkar so utihnile strojnice in puške. Takoj po zadnjem strelu, preden je splahnel njegov odmev, smo začeli drugo ropotanje — ropotanje krampov in lopat. Začela se je obnova. Treba je bilo najprej ponovno zgraditi to, kar je sovražnik uničil treba je bilo postaviti hiše, hleve, tovarne in šole. Kramp in lopata sta nela svojo pesem, pesem dela in ustvarjanja in istočasno pesem bratstva. Delo za obnovo ni še v celoti končano, dokončati moramo še nekaj mostov in hiš. Strumno in junsko stonamo naprej po poti zaraditve našega novega gospodarstva, ki bo prikaz smotrnosti in načrtnosti. Pet pomembnih let je pred nami; v tem času moramo izpolniti postavljene naloge. Niso pa te naloge izključno gospodarskega značaja, imamo še druge na kulturno-prosvetnem in vzgojnem polju.

Za nasr nova velika podjetja, za naše sodobno kmetištvo in živinorejo rabimo ljudi, ki bodo vzgojeni in zarašeni tako, da bodo pravilno vodili to, kar bomo zaradili v naši prvi netletki. Te naloge niso lahke, ker zahtevajo pravilno preusmeritev ljudi v odnosu do dela in do delovne skupnosti. Skupne potrebe nas združujejo v armado delovnih ljudi, ustvariteljev naše ljudske države.

Dve leti obnove in dela je za nami, pet let velikega vznosa je pred nami. Ti dve dobi, preteklost in bodočnost, nam bo tolminski okraj prikazal na svoji veliki razstavi dela 16. in 17. avgusta 1947.

Tolmin je samo malo gorsko mestece s približno 900 prebivalcev, središče primorskih gorancev — vključno malemu številu prebivalcev je bilo

storjeno že toliko, da bomo brez strahu pokazali dosedanje uspehe in to, kar bomo še napravili. Dosedanje delo je zagotovilo, da bomo uresničili naše načrte tudi v bodoče.

Tolmin in ves okraj se pripravlja različno na to razstavo — revijo dela. Postavljajo lope, pripravljajo prostore, v delavnicah, v tovarnah, v pisarnah pripravljajo gradivo za razstavo. V prostih urah pomaga ljudstvo s prostovoljnim delom uresničiti postavljene naloge.

Tolminsko prebivalstvo je s svojo žilavostjo ustvarilo že toliko, da s ponosom lahko tekmuje z mnogo večjimi kraji naše domovine. V okviru te razstave bo ljudstvo tolminskega okraja pokazalo tudi dosežene uspehe na prosvetnem polju in to ne samo z razstavljanjem tozadevnega gradiva, temveč tudi z dejanskim živim prikazanjem. Uprizorili bodo igro na prostem.

Imel sem priliko govoriti z režiserjem. Vprašal sem ga: "Kaj pa boste napravili v tednu razstave?" Namuznil se je in rekel: "Tolminski puntarji se puntajo — pokazali bodo nekaj nuntarskega". Več ni hotel povedati. Videl sem pa njegov obraz in iz tega obraza sem razbral neizčrpno voljo, ne samo njegovo, temveč voljo vseh tistih, ki bodo igrali. Dali bodo vse od sebe, da bodo pokazali, da je 25-letno fašistično zatiranje samo utrdilo njihovo voljo do ustvarjanja na vseh polih ljudske dejavnosti.

In naši fiskalturniki? Tudi na te sem se obrnil in jih vprašal, ali se kaj pripravljajo. Tajinstveni nasmeh mi je bil zadosten odgovor. Še bom izpraševal, še bom skušal kaj izvedeti — in če bom izvedel — vam bom sporočil.

Živahno je v tem malem gorskem mestecu. Živahno are delo naprej skozi vse leto. Vendar stojimo sedaj na vrhuncu delavnosti, ker razstava bo zrcalo vsega tega kar smo in kar bomo uresničili.

Tako se Tolmin pripravlja na sprejem dragih gostov iz Jugoslavije, Primorske in Trsta. Pripravlja se na to močeno manifestacijo delovnega ljudstva, sloge in bratstva.

"Putnik" pripravila več posebnih vlakov, da bo obisk moč res vsem, ki ljubijo našo Primorsko in se z njo vasele njenih uspehov. Ti vlaki bodo vozili takole: 16. avgusta iz Ljubljane, z Jesenic in iz Kranja. 17. avgusta na posebni vlak iz Maribora, Celja in Trbovelj ter posebni vlak iz Ljubljane. Podrobnejše informacije bodo preiel vsi, ki se zanimajo za obisk Tolmina pri "Putniku" v Ljubljani in ostalih njegovih poslovalnicah v Mariboru, Celju, Kranju in na Bledu.

Dr. K. C.

Krojačnica LEOPOLD UŠAJ

Avda. FRANCISCO
BEIRO 5380-84

U. T. 50-4542

VILLA DEVOTO

RESTAVRACIJA in BAR

Peter Benčić

Lastnik.

INDEPENDENCIA 4202 — BS. AIRES

PETLETNI PLAN KMEČKE OBDELOVALNE ZADRUGE V PODRAGI NA VIPAVSKEM

Napredni kmetje iz Podrage in okolice na Vipavskem so že lani v novembru ustanovili kmečko obdelovalno zadrugo, v katero so vstopili po večini mali kmetje združili so svoja zemljišča in kmetijsko orodje, pustili so si le hiše in okrog 2 ha zemlje za poljubno obdelavo. Zadruga ima sedaj okrog 100 ha skupne zemlje, potrebno kmetijsko orodje, en traktor, dve kosilki, dve sejalki, mlatilnice, v zadnjem času pa so si nabavili izri-vač za krompir. Letos spomladi se je pridružil zadrugi napreden bogatejši kmet, ki je prispeval več hektarov zemlje in 5 glav živine.

Zadružniki so izdelali načrt za razvoj zadržnega gospodarstva. Že pri setveni kampanji so načrt presegli. Namesto 12 ha koruze so zasejali 20 ha. Prav tako so posejali 1.75 ha več krompirja in 1.55 ha več krmne pese in zelenjave. Vse delo je sistematično porazdeljeno, da se ne troši po nepotrebnem delovna sila. Ob tem ožiem načrtu so zadružniki izdelali tudi širši načrt v okviru petletnega plana, po katerem bo zadruga ob koncu petletke združevala 150 posestev in 4 velike vinograde s 50.000 trsi, ki bodo dali 7000 hl vina. Zgradili bodo zadržno vinsko klet, moderen hlev, 4 silose za zeleno krmo, en svinjak za 300 prašičev, število glav živine bodo pomnožili desetkrat, v čebelniku pa bodo gojili 150 čebelnih družin. Nakupili bodo 10 raznih kmetijskih strojev, osnovali svojo trgovino in druge obrate ter zgradili 410 stanovanj za svoje člane. Zadružniki so poslali enega mladince v živinorejsko kmetijsko šolo v Lože, enega pa v čebelarstvo šolo.

Vse proste presežke bodo zadružniki dali v odkup državi. Na zadnji zadružni seji so sklenili, da bodo z najbližjo Narprozo čimprej sklenili pogodbo za prodajo presežkov žita. Člani zadruga se aktivno udeležujejo v kulturi in političnem življenju. V kratkem bodo skupno z ostalimi vaščani urizorili štiridejansko "Divji lovec". Imajo tudi najboljši pevski zbor na Vipavskem.

NOVO STAVBENO PODJETJE

R. Strehar - J. Lisjak

Calle Ramón Lista 5552 — U. T. 64-1509
Za kalkulacije - Proračune in Firme
obrnite se do novega konstruktorja

RUDOLFA STREHAR
Zasebno: Calle Virgilio 2941.

Corporación Médica "SUIPACHA"

ZDRAV. POMOČ ZA VSE BOLEZNI

Directores:

Dr. A. Izaguirre, Dr. H. J. Durán
y Dr. L. V. De La Puente

Sprejem: pop. od 15 — 20.

Ob nedeljah-praznikih: od 9 — 12.

Govori se Slovenski

SUIPACHA 28

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"

Izdeluje po najmodernejšem kroju

DANIJELO KOSIČ

Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires

T. A. 50 - 6228

MODERNA VOZILA V JUGOSLAVIJI

Novi tip avtobusa je spretna iznajdljiva predelava in obnova starih šasij. DAPPS je zbral po vsej Sloveniji ostanke razbitih vozil ter posamezne dele. Iz tega materiala sestavlja DAPPS-ov tehnični in mehanični

kader šasije, ki so kakor nove. Če na priliko manjka ta ali oni del za motor ali ostale dele šasije, izdelajo novega. "Naš cilj je,

da gre iz naše mehanične delavnice avto, kakor bi bil nov". — Nov DAPPS-ov avtobus je dolg 12 metrov, širok 2.30 m, težak pa 7500 kg. Vozi z maksimalno brzino 60 km na uro, ter potroši 321 nafte na 100 km. Glede porabe kuriva je to doslej najbolj štedljivo vozilo v DAPPS-ovem avtobusnem parku. Celotna karoserija novega avtobusa je bila izdelana iz domačega materiala v delavnicah Avtomontaže, kjer je uveden način po tekočem traku. Karoserija to je ves zgornji del voza je zgrajena v enem samem delu, kar med vožnjo znatno ublažuje tresenje. Notranja oprema je solidna, lepa in kar najbolj udobna. Sedeži so tapcirani z usnjem, vsi kovinski deli kromirani, ob straneh pa so police za ročno prtljago. — Tako preurejen avtobus stane 500.000 dinarjev, kar je v primeri z inozemsko nabavo izredno nizka cena. Mimo tega pa je treba poudariti da tako preurejeno vozilo ne zaostaja za tujimi izdelki.

MEDNARODNE VESTI

SEV. AMERIKA

V Ameriki se cene neprestano dvigajo

New York. 31. avg. (Tanjug). — V zadnjem času piše ameriško časopisje z vedno večjo vznemirjenostjo o stalnem in neprestanem dviganju cen v Združenih Državah Severne Amerike, dočim so plače vedno manjše, kar povzroča stalno padanje življenjskega položaja širokih množic. To se zelo dobro vidi iz najnovejše ankete, pri kateri je 34% udeležencev na vprašanje, ali se je njihov položaj v zadnjem letu izboljšal ali poslabšal, odgovorilo, da so se življenjski pogoji znatno poslabšali.

List "PM" prinaša indeks cen življenjskih potrebščin z dne 26. avg., ki je izkazoval 6,24 : 5,42 pred enim letom. Blago, ki je pred enim letom stalo 1 dolar, velja danes 1,29 dolarja.

"World Telegraph" objavlja statistiko ministrstva za delo, iz katere je razvidno, da so povsod v Zdr. Dr. Severnoameriških dosegle cene najvišjo raven od konca vojne. Cena blagu na debelo se je dvignila za 153,5% nad normalo iz leta 1926. V minulim tednu je znašel povprečni dvig cen 0,3%, kar pomeni, da so cene v primeri z lanskim letom poskočile za 19,5%. Ministrstvo za delo ne predvideva v svoji statistiki padca, temveč poudarja, da bodo cene še naraščale.

Po izjavi komisarja za trge Shulza naraščajo cene vseh vrst mesa. Teleta žive teže stanejo 34,5 dolarjev za 100 funtov, kar je do sedaj še nedosežen rekord. Govoreč o splošnem dvigu cen, je Shulz izjavil: "V najbližji bodočnosti bomo morali računati s še višjimi cenami."

ITALIJA

Poročila, ki prihajajo iz Italije nam nudijo jasno sliko velike ekonomske krize, katere se veča z dneva v dan in iz katere De Gasperi-jeva vlada bo našla morda le z veliko težkočo začasen izhod.

Fašizem je bil prava teža za delovno ljudstvo, ki se je zelo povečala s prihodom nacijskih tolp, katere so skrbele, da bodo dokončale, kar ni utegnil fašizem. Za tem so prišle "zavezniške" čete, katere so do sedaj skrbno čuvale, da je v Italiji ostala še v naprej "demokracija". Vsaka reč ima svojo ceno, in koliko bo stala okupacija bo najbolj znal italijanski proletarijat.

Po vojni nikjer ni mogoče pričakovati blagostanja, trdo delo in temu primerno plačilo pa lahko, da v Italiji temu ni tako nam dokazuje veliko nezadovoljstvo kmet-

skih delavcev, kateri so že pred mesecem dni nastopili stavko zahtevajoč izboljšanje delovnih in življenjskih pogojev.

Toda kmetski delavci niso sami, njim so se pridružili kovinarji, tekstilni delavci in kot izgleda po nekaterih mestih bo prišlo do splošne stavke. Stavkujočih delavcev je danes že nad 2.000.000.

KUBA

V mestu Habana se je sestalo okrog 50 staroruskih belogardistov, kateri so sestavili zamejno vlado, ki ima namen vničiti sedanji Sovjetski režim in mesto tega uvesti "Narodno /demokratsko/" vlado severnoameriškega kova.

OGRSKA

Vršile so se državnozborske volitve pri katerih je komunistična stranka dobila večino glasov.

BOLGARIJA

Ob priliki trtje obletnice ustanovitve Narodnoosvobodilne fronte je bila dekretirana amnistija, na podlagi katere je bilo izpuščenih na svobodo čez 900 jetnikov.

Nikolaj Petkov, vodja agrarne stranke obdolžen organiziranja prevrata sporazumno z tujimi elementi ni mogel ovreči obtožb in je bil obsojen na smrt.

Procesu, ki je bil ajven, so prisostvovali razni zunanji časnikarski poročevalci.

Zadnje vesti poročajo, da se je obsodba izvršila.

ARGENTINSKE VESTI

ŽENA V ARGENTINI DOBILA VOLILNO PRAVICO.

Dne 9. septembra je Poslanska Zbornica odobrila zakon, kateri daje ženi volilno pravico v Argentini. Žena ima sedaj enake politične pravice, kakor vsak državljani moškega spola: morala bo voliti in bo lahko tudi voljena.

Nov zakon v glavnem določa: Žena v Argentini ima enake politične pravice in je podvržena enakim dolžnostim, ki jih zakon določa za državljane moškega spola. Enake politične pravice imajo žene tujcev, ki bivajo v Argentini; vedno pa to, ako ima mož te politične pravice. Za ženo, kakor moškega bo veljal isti volilni zakon in žena dobi državljansko knjižico, ki bo veljala kot osebni dokument pri volitvah. Upošteva se ne pri prestopkih ukrepe vojaškega značaja. Ako pa žena krši zakon in se pravočasno ne prijavi, je kaznovana z globo ali zapornom. V dobi 18 mesecev mora država pripravi ženski volilni imenik.

Argentinska žena je z radostjo sprejela ta nov zakon, saj v današnjem času v vseh demokratičnih državah ima žena enake politične pravice, kakor jih imajo moški.

KAMPANJA PROTI VIŠANJU CEN

Tukajšnja vlada je že pred mesecem izdala zakon s katerim hoče preprečiti vsako višanje cen živil in vseh potrebščin. Strogo se je kaznovalo z denarno globo in zapornom razne tvrdke in trgovce. V zakonu je določeno tudi koliko odstotkov lahko zaslužijo trgovci pri prodaji blaga in raznih potrebščin. To kampanjo proti višanju cen in izkoriščanju vodi sam šef tukajšnje policije general Bertollo.

Ta korak je bil res prepotrben, ker zadnja leta so cene neverjetno rastle in posebno delovski sloj draginjo največ občutil, medtem ko velikim tvrdkam in industrijskim podjetjem dobički ogromno rastejo.

CENE KRUHU POVIŠALE.

Peki so pred mesecem ponovno zahtevali zvišanje plač in ker tega niso mirnim potom dosegli so šli v stavko. Mesto je bilo nekaj dni brez kruha. Svoje zahteve so dosegli, a posledice so da so ceno kruhu povisali, ki stane danes 45, 50 in 60 centavov kilogram. Številna družina našega delavca mora danes paziti na dnevni proračun za kruh.

Koordinacijski Odbor za Pomoč Jugoslaviji

VABI NA

VELIKO PRIREDITEV

katero organizira ženski odsek v pomoč jugoslovanskim sirotam, in katera se bo vršila v NEDELJO 5. OKTOBRA ob 16 uri v dvorani "Príncipe", ulica Sarmiento 1230.

S P O R E D :

- 1) Mladinski zbor "Tito" od U. S. J. - Vicente López;
- 2) Rosita Mauric na klavir;
- 3) Olga Major, deklamacija;
- 4) Aldo Zanetić, na harmoniko;
- 5) Lidija Gabrovec, klasični ples;
- 6) Tomić, klasični ples;
- 7) Krasan Leopold in Marian Kodelja, klarinet s klavirjem;
- 8) Sukanec, petje; spremljajo bratje Sukanec;
- 9) Margarita Vojvodić, klavir;
- 10) Nestor Škof, gosli;
- 11) Nely Hlača, deklamacija;

Po končanem sporedu prosta plesna zabava, pri kateri svira SAMČEV ORKESTER.

VSTOPNINA: Moški \$ 2.—; Ženske \$ 1.—.

Veljudno vabi vse rojake inrojakinje

PRIREDITVENI ODBOR.

TRGOVINA JESTVIN

Srečko Turel

TRELLES 1402

U. T. 59-4104

SLOVENSKI GLAS

Propietario: CONSEJO ESLOVENO

CORONEL RAMON LISTA 5158 — T. A. 50 (Devoto) 5502

Director: LADISLAV SKOF — Administrador: METOD KRALJ

PODUPRAVE SLOVENSKEGA GLASA

Gospodarsko Podporno Društvo Slovencev v V. Devoto: Simbrón 5148. U. T. 54-1509.

"Ivan Cankar": Ramallo 4962 — Saavedra.

Ljudski Odr: Coronel Ramón Lista 5158. U. T. 50-5502.

Jugoslovansko Društvo Samopomoc Slovencev: Centenera 2249. U. T. 61-1701.

Slovenski Dom: San Blas 1951. U. T. 59-3667.

Udruženje Svob. Jugoslavija, Slovenski odsek: Av. Fr. Beiré 4916. T. A. 50 - 5591

ZASTOPNIKI:

Za Córdoba in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.

Za Rosario in okolico: Stefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.

Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.

Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.

Za Caballito: Marija Klarič — José Bonifacio 663, Buenos Aires.

Za Caseros in Tropezón: Iván Hrovat — Lisandro Medina 1386.

Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larañaga 2235.

Za Saavedro in okolico: Viktor Metljak: Ramallo 4962.

Buenos Aires, 25 de Septiembre de 1947.

No. 25

IZ SUŽENJSTVA V SVOBODO

Po zadnji svetovni vojni lahko prištevamo k najvažnejšim dogodkom mirovno konferenco v Parizu in New Yorku. Vršil se je tam velik diplomatski boj, kjer se je razpravljalo eno najvažnejših vprašanj, to je zadeva naše Primorske in Trsta. Boj se je vršil med skupinama, ki sta zagovarjali vsaka svoj način rešitve našega vprašanja. Toda vmes so posegle tiste sile, ki so hotele demokratični večini za vsako ceno vsiliti svojo. Ker se jim ni posrečilo razbiti enotnih množic, se za dosego svojih ciljev niso strahle nasilja. Jugoslovanska delegacija je odločno branila svoje pravice in zahteve in se držala Titovih besed: "Tujega nočemo — a osvojega ne damo!" Priznanje za vse napore v obrambo demokracije na mirovni konferenci smo dolžni tudi Sovjetski zvezi in voditelju njene delegacije tov. Molotovu. Enako moramo tudi podčrtati velike napore jugoslovanske delegacije, ki jo je vodil najodločnejši zagovornik naših pravičnih zahtev tov. E. Kardelj.

Znani uspehi mirovne konference — zaradi protiljudskega delovanja reakcionarnih političnih krogov velesil — niso zadovoljili težnj Primorskega ljudstva in Trsta, ker zdaj, kakor po prvi svetovni vojni nam tuje imperije listične koristijo kratko naše naravne pravice. Da nam niso vrnila cele naše Primorske smo bili bolešno prizadeti, ker bili smo prepričani, da bomo ustrežni našim minimalnim zahtevam, a bili smo proti pričakovanju nagraje z novo krivico. Razkosali so nas na tri dele, kateri vsak bo živel svojo drugačno usodo. Čeprav niso bile izpolnjene vse naše sanje, danes ves svet ve, kje so naše pravične meje in ve, da se nam je zgodila velika krivica.

Dospel je težko pričakovani 14. september, dan ko morajo zavezniške okupacijske čete zapustiti kraje, kateri so po pogodbi priključeni F. N. R. Jugoslaviji. Za oni del naše Primorske, ki je priključen k materi Jugoslaviji je to eden največjih zgodovinskih dogodkov: **PREHOD IZ SUŽENJSTVA V SVOBODO**. Z veliko slavnostjo je naše ljudstvo na Primorskem praznovalo ta težko pričakovani dan in ob tej slavnosti, kakor tudi za časa borbe smo bili z njimi v duhu tudi mi daleč v izseljeništvu.

Zavezniške oblasti so hotele tudi ta dan na vse načine in z raznimi manevri preprečiti, da bi naše ljudstvo slovesno praznovalo dan priključitve. Poročevalne agencije v službi svetovne reakcije so to praznovanje pokazali v svet v napačni luči. Tudi po celi črti nove določene meje ni manjkalo provokacij, katere je pa naše zavedno ljudstvo in vojaštvo hladno prezrlo. Pretrpeli smo mnogo krivice in nasilja, zato potrpiamo še to, ki naj bo zadnja.

Moramo pa tudi omeniti, da z velikim praznovanjem je združena tudi žalost, katero globoko občuti oni del našega ljudstva, ki ga je zadela krivica in ki je odtrgan od svojih bratov ter ostane še v nadalje pod tujim jarmom. Razkosani in razdeljeni bomo, toda ostali bomo v duhu in srcu eno samo telo. Oklepamo se še vedno naše vere v zmago pravice in poštenosti in upamo v izpolnitev vseh naših stoletnih sanj. Ne bomo se sprijaznili s storjeno krivico, kakor se z njo nikoli nismo sprijaznili v preteklosti, ko so mednarodne pogodbe preko nas samovoljno krojile našo usodo. Narod, ki se odreče svojim pravičnim težnjam, se je odpovedal življenju. Nismo sami, z nami je velika družina slovanskih narodov, združena prvič v zgodovini. Na Slovenskem Kongresu v Beogradu so bile izrečene besede: "SLOVANSKA JAVNOST SE NE MORE POMIRITI S TEM, DA BODO NAŠI BRATJE V TEH IN DRUGIH MESTIH OSTALI LOČENI OD SVOJIH NARODOV. Z VSEMI DOVOLJENIMI SREDSTVI BOMO DELAL ZA ZDRUŽENJE SLOVANSKIH NARODOV V NJIHOVIH NARODNIH DRŽAVAH."

Naš boj se bo nadaljeval. Borili se bomo dokler nam ne bodo vrnjeni vsi kraji Julijske Krajine, kjer bivajo naši bratje po krvi in duhu; borili se bomo za našo solnčno Gorico in Trst (S.T.O.), kajti ti kraji so in morajo biti jugoslovanski.

DOMAČE VESTI

SMRTNA KOSA

Dne 7. t. m. je v bolnici po operaciji na želodcu podlegel Andrej Paglovec, doma iz Čepovana pri Gorici. V Argentino je dospel leta 1927.

V domovini zapušča ženo, tri hčerke, dva brata, sestro in v Argentini brata Janeza. Ostalim naše sožalje.

ISČE SE

Ivan Rijavec, doma iz Ozeljana pri Šempasu. Zanj poizveduje Vincenc Špacapan, Avda. F. Beiré 4786, Buenos Aires.

ŠTORKLJA

Hišo našega naročnika Avgusta Golja je obiskala štokrlja in podarila njegovi ženi Juliji dva lepa fantka.

Zelo so stariši zadovoljni, ker jih je štokrlja obiskala po mnogih letih zakonskega stanu.

Častitamo!

PODIJETNOST

Peter in Pavla Rojca, naša znana rojaka, društvenika in naročnika našega lista, ona poznana kot igralka Slovenskega Doma, sta skupno z rojakom G. Jerkič, prevzela Hotel Alpina v Huerta Grande, ki se nahaja prav nasproti železniške postaje istega imena. Ta kraj se nahaja med gorami v višini 1000 m nad morjem. Rojak G. Jerkič, ki je bil svoječasno član Ljudskega Odra je imel že poprej restavracijo s prenočišči za turiste v cordobskih hribih. Prva dva imenovana sta pa imela tu v Buenos Airesu zadnja leta dobrodošlo gostilno.

Ker dobro poznajo obrt je najboljšo jamstvo, da rojaki ki jih obiščejo na svojih izletih v cordobske planine bodo najbolje postreženi. Nas pa veseli ta podjetnost in napredek naših rojakov, katerim želimo še večjega uspeha!

CORDOBA

POROKA

Dne 18. sept. t. l. sta se poročila po civilnih obredih Gloria Stanič in Héctor F. Loza. Nevesto je hčerka Leopolda in Marije Stanič, ki so zvesti člani Slovenskega Društva "Edinost". Ženin je tudi sin znane cordobske družine, saj njegov stric je bil cordobski guverner leta 1918.

Članstvo društva Edinost želi mlademu paru obilo sreče in veselja!

Dne 5. septembra je v španski bolnici umrl naš rojak in prijatelj Ivan Gernik, star 44 let, doma iz vasi Gabrovec pri Metliki na Dolenjskem. Pokojnik je dospel v Argentino leta 1927 in vedno delal pri žganju kamna za apno v Malaguefi. Zadnjih pet

let je bil pri novi tvrdki kot delovodja. Bil je dobrega značaja in res pravi prijatelj.

Naslednji dan so ga položili k večnemu počitku na pokopališču Malaguefi ob velikem spremstvu slovenskih in tujih prijateljev. Zapušča tu ženo in mladoletnega otroka, v domovini pa stariše in sestro.

Ostalim naše sožalje, njemu naj bo lahka argentinska zemlja.

Slov. Delavsko Podp. Društvo v Córdoba.

PRVA KAMPANJA ZA "SLOVENSKI GLAS"

Ni dvoma, da bomo z našo kampanjo dosegli sijajne uspehe ter bomo na ta način izboljšali naš list. Naši udarniki žrtvujejo proste ure ob nedeljah in praznikih in gredo pridno na delo za pridobitev novih naročnikov. Tudi naši rojaki dokazujejo svojo zavednost in se prav radevoljno naračajo na naš edini slovenski časopis.

"Slovenski Glas" mora v vsako slovensko hišo, zato pričakujemo tudi od naših rojakov iz notranjosti, da propagandirajo za list, nabirajo nove naročnike ali vsaj pošljejo naslove prijateljev, da jim pošljemo "Slovenski Glas" na ogled.

KAKO RASTEJO ŠTEVILKE NOVIH NAROČNIKOV:

1) V. Batagelj ...	20 naročnikov
2) V. Metljak ...	12 "
3) B. Zlobec ...	9 "
4) M. Kralj ...	6 "
Razni ...	15 "

Vsak, ki pridobi 5 novih naročnikov pride omenjen v tem seznamu, vsi ostali pa pridejo vključeni pod "razni".

Na delo za "SLOVENSKI GLAS"!

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, vaščanom in prijateljem, ki so obiskali, prispevali za stroške in spremili k večnemu počitku našega preljubega

ANDREJA PAGLOVEC

najlepša hvala.

Franc Pagolvec

Brovard 70, Villa Lynch

SLOVENSKI SVET

Vabi vse prijatelje športa na veliko

TEKMO KEGLJANJA

katero prirede slovenska društva včlanjena v zgoraj omenjenem odboru.

Tekma se vrši v **NEDELJO 28. SEPTEMBRA** v prostorih G.P.D.S., ulica Simbrón 5148, začetek točno ob 3 popoldne.

NAGRADE:

- 1) Denarnica iz krokodilove kože.
- 2) Nalivno pero.
- 3) Steklenica Slijivovice.
- 4) Steklenica Pelinkovca.
- 5) Steklenica Vermuta.

Vse ljubitelje te igre da se polnoštevilno udeleže te tekme prav vljudno vabi

SLOVENSKI SVET

SMRT FAŠIZMU

Mladinski Glas

SVOBODA NARODOM

Naši mladini v opomin

Zadnji svetovni dogodki, velike in važne politične spremembe v naši domovini, so tudi našo mladino zdramile, da je šla resno na delo in hotela zavzeti pot junaške mladine v F.L.R. Jugoslaviji. Vršil se je Kongres Jugoslovanske Mladine, za katerega se je mladina z vsem pompom in navdušenjem pripravila.

Kongres je za nami. Čitali smo obširne resolucije, načrte in pozdravne brzojave v katerih se je mnogo obljubljalo, ki pa na žalost moramo pošedati, da naša mladina ni danes kos začetnemu delu in vsi načrti so ostali le na papirju. Moramo takoj poiskati kje tičijo vzroki, da se danes ne izpolnjuje ono začetno delo.

Prostori vseh naših društev so mladini na razpolago, da bi se tam mladina udeleževala bodisi pri športnem ali kulturnem delovanju. Ne vidimo pa nobenega napredka in gibanje naše mladine je postalo nekako mrtvo. Prisostvovali smo nekaterim skupnim setankom, katerih se je mladina udeležila v prav majhnem številu. Razne nesmiselne polemike so mučile skoraj vse prisotne, da so se iz sestanka odstranili. Upoštevati moramo, da so sestanki prepotrebni, ker ravno to so glavni predpogoji vsega nadaljnjega delovanja. Vsi setanki naše mladine bi morali biti združeni s primernimi zabavami, čajankami ali podobno. Morala bi mladina vabiti na sestanke naše stare voditelje in kar je še največ tudi upoštevati od teh navštev. Sestanki morajo biti kratki in jedrati.

Vidimo tudi po društvenih prostorih stenske časopise, katere si je mladina pripravila. Na njih pa na žalost so pribiti le imeniki raznih odsekov, včasih kak načrt o delovanju, katerega se nikoli ne izvede in na najvidnejšem kraju vabila za prireditve ali plesne zabave. Stenski časopisi se bodo s časom spremenili in služili drugim namenom. Da pa do tega ne pridemo, morajo voditelji posameznih mladinskih odsekov iztakniti kje so one hibe in pomanjkanja njihovega nezadovoljivega delovanja in iskati pomoči pri posameznih odborih ali Slovenskem Svetu, da se takoj prične z resnim delom in tako vsaj deloma izpolni resolucije Mladinskega Kongresa.

Čutimo potrebo tečajev za podučevanje našega jezika in tudi v tem oziru smo videli, da mladina ni mogla izpolniti svoje naloge. Radevoljno priskočimo na pomoč in delali bomo z mladino, da se tečaji takoj ustanovijo ter da bo te obiskovalo čim večje število našega naraščaja in mladine.

"Slovenski Glas" je bil naprošen, da bi odstopil eno stran lista, kjer bi naša mladina pisala in poročala o svojem delovanju. Na to prošnjo se je takoj odstopilo dve strani in to zato, ker smo uvideli, da je v listu potrebna in koristna mladinska stran. Mladina za to mladinsko stran pa piše zelo malo ali nič. Zastonj so vsi izgovori, da ne pozna naša mladina slovenskega jezika, ker objavimo jim na njih željo vse in naj bo to v slovenskem ali kasteljanskem jeziku. Pripravljene smo tudi prevesti vsak spis ako si to kdo želi. Vidimo, da je med našo mladino mnogo mladeničev in mladenk, ki imajo že visoko izobrazbo

in zmožnosti za pisanje in ki bi lahko mnogo doprinesli za napredek našega glasila. Manjka pa dobre volje in požrtvovanja. V "mladinskem glasu" mora naša mladina poročati o vsakem najmanjšem gibanju in delovanju in izraziti svoja mnenja v kratkih vrsticah, brez da bi se mučili za sestaviti obširne spise. Objaviti mora tudi mladina več slik skupin in tudi posameznikov, ako si to prisluži. Skušati je treba, da se potem "mladinskega glasa" privleče čimveč mladine k delovanju ter da potom lista tudi damo svoje zadoščenje našim zavednim udarnikom.

Upam, da ne bo naša mladina to moje pisanje vzela v slabo, pač pa je smatrala kot konstruktivno kritiko za zboljšanje svojega delovanja. Treba je torej resno in požrtvorno na delo, da ne bodo ostale resolucije Mladinskega Kongresa v arhivu za beležene, pač pa, da bodo te deloma izvedene.

Član Slov. Sveta.

TUDI NAŠA MLADINA JE Z RADOSTJO PRIČAKALA DAN, KO SE JE NAŠA PRIMORSKA PRIKLJUČILA F. L. R. JUGOSLAVIJI O TEM ZGODOVINSKEM DOGODKU PIŠE MLADENKA

Smo Jugoslovani!

Končno je prišel dan, katerega smo mi primorski Slovenci že toliko let pričakovali. Dan, ki smo po tolikih letih suženjstva in preganjanja priključeni k naši materi Jugoslaviji. Saj to je bila naša želja vsa leta, ko smo ječali v suženjstvu in se je naš pogled proseč oziral v osvoboditelja. Čakali smo rešitve, leta so potekala in italijanski fašizem nas je vedno več in več pritiskal. Hiral smo pod jarmom suženjstva, katerega so nam nadel. Končno so nas pregnali in pustili smo naše domove, naša polja, gozde, naše prekrasne trate, pustili smo vso lepoto naše zemlje ter šli po svetu, ker vedeli smo, da kamorkoli se preselimo, bomo živeli bolj svobodni, kot smo živeli tam v naših domovih, kjer je gospodaril okrutni tujec.

Prispeli smo v Argentino, daleč od svoje grude, toda daljava ni ohladila v nas ljubezen, ki jo vsi čutimo do naše domovine. Nismo pozabili, da smo tam rojeni in da tam še bivajo naši očetje in dedje.

Začetek vojne je bil za vseh hud udarec, ker vedeli smo dobro, da vojna prinaša mnogo žalosti in gorja, vendar pa nam je

primorskim Slovincem začetek vojne užgal na dnu srca majhno iskrico veselja in upanja: Se morda bliža dan, ki ga je naš "goriški Slavček" Simon Gregorčič opeval v svojih pesmih; dan vstajenja in združitve slovanstva? Ali bomo vendar enkrat svobodni? Ta iskrica upanja je vedno bolj rasla v nas, vedeli smo da bo enkrat za vselej zasjalo sonce svobode tudi na tistem našem koščku zemlje, ki sploh svobode ne pozna.

Dočakali smo polom Italije, pozneje Nemčije. Fašizem pa še ni popolnoma poražen, ker dogodki zadnjih mesecev nam to dokazujejo. Tolpe fašistov in vojnih zločincev povzročajo teror po vsej Coni A Julijske Krajine in to ne samo nad Slovenci, temveč tudi nad demokratičnim italijanskim ljudstvom. Anglo-ameriške oblasti pa vse to gledajo in fašiste celo branijo in podpirajo. Tako je še dalje trpelo ubogo naše ljudstvo. Zadnje dneve pa, ko smo čitali novice gotovo so nam vsem primorskim Slovincem, ki smo trpeli pod fašizmom prišle solze v oči, toda te solze niso bile od žalosti, pač pa so bile solze veselja. Anglo-ameriške čete zapuščajo Primorsko, ž njimi gredo tudi fašistične tolpe in bežijo vojni zločinci, bratomerci ter vsi oni, ki nimajo čiste vesti. Bežijo, ker bojijo se kazni ljudstva, ker nimajo več nobenega, da bi jih ščitil.

Po vsej osvobojeni primorski zemlji pa narod pripravlja slavaloke, napise in veselo sprejeme našim četam. Stari dedje pa s tresočim glasom pripovedujejo vnukom: "vidite malčki, le to sem še hotel doživeti, rodil sem se Avstriji, toda umrl bom Slovenec!" Mi pa, ki smo tako daleč od teh slavalokov se z mislijo pridružimo našemu veselemu ljudstvu v domovini, ki praznujejo osvoboditev. Vendar pa v našem prevelikem veselju ne smemo pozabiti na ostali del naših rojakov, ki še ostanejo pod Italijo in Svob. Tržaškim Ozemljem, iz dna srca rečemo tem bratom: Tovariši, ne bomo vas pozabili! Tudi za Vas ni daleč dan popolne osvoboditve!

S. Golja.

PISALNE IN RAČUNSKÉ STROJE

Prodajam, kujujem ter izvršujem vsakovrstno popraviljanje v tej stroki.

ANTON VOGRIČ

Esmeralda 633 - III n. O.
T. A. 31 - 1774

LA JUNTA JUVENIL CENTRAL DE LA UNION DE LAS ORGANIZACIONES CULTURALES BIELORRUSAS ORGANIZA SU PRIMER GRAN

FESTIVAL DEPORTIVO CULTURAL

DE LA JUVENTUD BIELORRUSA

Conjuntamente con la Comisión Juvenil de Deportes, la mencionada organización iniciará el Domingo 28 de setiembre próximo, a las 9 hs., un gran día Deportivo y Cultural en el Campo de Deportes de la vecina localidad de Caseros F.C.P., siendo la actividad centra el CAMPEONATO RELAMPAGO DE FUTBOL en el que participarán ocho Agrupaciones Juveniles Bielorrusas.

Asimismo se realizarán demostraciones gimnásticas Juveniles y por último habrá un gran asado a la criolla, finalizando el día con un GRAN BAILE POPULAR y Diversiones. Las entradas han sido fijadas en: Caballeros \$ 3.—, Damas \$ 2.—; Para el baile: Caballeros \$ 1,50 y Damas \$ 0,50.

Invitamos a todos los jóvenes eslovenos que deseen participar, a que concurran a este gran Festival Deportivo de la Juventud Bielorrusa.

LA COMISION.

Temor a la verdad

El representante de la agencia informativa yugoeslava Tanjug, destacado en Panamá informó que "la delegación Juvenil Norteamericana en el Festival Mundial de la Juventud, solicitó de las autoridades de la patria autorización para visitar Yugoslavia". Esta solicitud le fué negada.

"Este —agrega el corresponsal— no es el único caso. Meses atrás un grupo de estudiantes universitarios solicitaron visas de pasaportes con el deseo de participar en la construcción de la línea ferrea de la Juventud Yugoslava, también en este caso las autoridades norteamericanas han puesto de manifiesto su "fuerza moral" negandoles permiso.

Analizando este y otros hechos similares llegamos a la conclusión que el gobierno del Norte hace todo lo posible para ocultar a su pueblo la verdadera situación imperante en Yugoslavia.

Temen a la verdad, mientras que por el lado tratan de erigirse en campeones de la libertad niegan por el otro permiso a su pueblo para visitar a los países donde la libertad no es un mito sino donde se practica la verdadera Democracia, temen que los que visitan Yugoslavia comprueben que la realidad es muy distinta a aquellas calumnias y mentiras que se publican y oyen en Norteamérica.

Los señores imperialistas se empeñan por todos los medios de desfigurar la verdadera situación existente en Yugoslavia.

Es que nuestro pueblo después de la sangrienta guerra, está reconstruyendo la patria, pero reconstruyéndola sobre nuevas bases, sólidas y seguras, trabajando con gran voluntad por que es conciente que el trabajo que hace, lo hace para sí mismo y no para los trusts explotadores como antes.

Lo que les duele a estos señores es que ya no pueden extraer de ese pueblo las riquezas naturales del suelo en en que habita ni extraerle la fuerza de su trabajo como lo hacían anteriormente.

Por eso niegan el permiso para visitar a Yugoslavia porque toda la propaganda tendiente a hacer creer a los pueblos americanos de que en Yugoslavia existe una dictadura se esfumaría con el contacto con la realidad. ES EL TEMOR A LA VERDAD.

Antonio Oreb.

G. JERKIC & P. ROJC

"HOTEL ALPINA"

Nasproti postaje "Huerta Grande"
SIERRAS DE CORDOBA
Med gorami v višini 1000 m.
ODPRT CELO LETO,

CORTINAS ENROLLABLES de MADERA
COMPOSTURAS EN GENERAL

Calderón 2851 - Bs. Aires - T. A. 50 - 1344

KIOSKO "EDUARDITO"

Prodaja časopisov, revij, cikaret in slaščic.
Avda. F. Boiré 579

SE ORGANIZA LA JUVENTUD DE CHOVET

En la localidad de Chovet, provincia de Santa Fe, se realizó el 24 del mes pp. una asamblea con los componentes de la colonia yuoslava de esa localidad y a la cual asistieron dos compañeros representantes del Comité Central de la Agrupación Yugoslavica Libre.

De los resultados de la misma ya han informado estos compañeros, informe del cual extraemos una parte que nos atañe directamente pues se trata nada menos que de la organización de la juventud de esa localidad. En efecto, en dicha asamblea se eligió una comisión Juvenil provisoria, que tendrá como tarea llamar a todos los jóvenes de la zona a una reunión amplia, donde se formará la comisión definitiva alrededor de la cual se ha de organizar a los jóvenes de Chovet.

Esperamos tener prontas noticias de estos jóvenes y chicas y les deseamos que estos primeros pasos dados para su organización sean coronados por el más franco de los éxitos.

144.000 MLADINCEV IN MLADINK JE DOSLEJ PRIŠLO NA MLADINSKO PROGO

Glavni štab mladinskih delovnih brigad za gradnjo mladinske proge Šamac—Sarajevo je izdal sporočilo o številu brigad in številu graditeljev mladinske proge prve in druge izmene. Iz tega sporočila je razvidno, da je v prvi in drugi izmeni prišlo na mladinsko progo 143.922 mladincev in mladink, od tega 60.822 v prvi izmeni, ki je že dokončala svoje delo in so se brigade vrnile, v drugi izmeni pa dela sedaj na progi 83.100 mladih graditeljev.

V začetku aprila so prispele na mladinsko progo brigade prve skupine prve izmene, v začetku maja pa brigade druge skupine prve izmene. V tej prvi izmeni je bilo vsega 235 mladinskih delovnih brigad. 73 strokovnih brigad in 18 mladinskih tečajev, tako da je bilo vsega skupaj 326 brigad s 60.822 brigadirji — 46.683 mladincev in 14.139 mladinkami. Od brigad prve izmene so bile tri brigade štrikrat proglase kot udarne brigade, trikrat udarnih brigad je bilo 13, dvakrat udarnih 47 in enkrat udarnih pa 157. Med brigadirji prve skupine je 6507 mladincev in mladink proglašanih za udarnike, pohvaljenih pa je bilo 8252.

V začetku junija so prispele na gradilišče brigade prve skupine druge izmene, vsega 183 brigad s 34.414 brigadirji (143 mladinskih delovnih brigad, 24 strokovnih brigad in 16 mladinskih tečajev). Od 1. do 9. julija pa so prispele brigade druge skupine druge izmene, in sicer vsega 196 mladinskih delovnih brigad z 48.686 mladinci in mladinkami. V tej drugi skupini druge izmene so prišli delat na progo predvsem študentje po zaključenem šolskem letu.

V prvi izmeni ter v prvi skupini druge izmene so bile brigade sestavljene predvsem iz kmečke in delavske mladine. Podrobna statistika za te tri prve skupine (torej brez druge skupine druge izmene) nam nudi naslednjo sliko: od skupnega števila 95.236 brigadirjev je bilo po socialnem sestavu 59.900 kmečke mladine in 30.500 delavske mladine. Po narodnosti pa je bilo 41.600 Srbov, 23.500 Hrvatov, 7700 Slovencev, 3600 Črnogorcev, 3500 Makedoncev, 8800 Muslimanov, 1800 Šiplarjev, ostali pa so pripadali drugim narodnostim. Iz LR Srbije je prišlo de-

lat na progo v teh treh skupinah 31.000 mladincev in mladink, iz Hrvatske skoraj 22.000, iz Slovenije skoraj 7000, iz Julijske krajine 2200, iz Bosne in Hercegovine 23.000, iz Črne gore 2100 in iz Makedonije 4700.

V zvezi z zaljučkom konference za progo Šamac—Sarajevo v Zagrebu in Beogradu, bodo študentje arhitekture izdelovali načrt za postajna poslopja na progi Šamac—Sarajevo. Na progi sami, kjer bodo tvorili posebno zidarsko četo, pa delali pri graditvi postaje same. Slika prikazuje študente v risalnici pri izdelavi planov. Z uvedbo načrtne dela v gradnji v dobi petletke bodo študentje arhitekture ljubljanske univerze sodelovali z pospešenim študijem in z projektiranjem načrtov, ki se bodo v okviru našega petletnega načrta izdelovali.

Juca Pepi

Objavljamo iz "Ljudskega tednika" zanimivo pismo katero piše v verzih Juca svoji prijateljici Pepi v katerem je zapopadeno mišljenje našega ljudstva na Primorskem o sedanjem stanju pri nas in po svetu. V rubriki "JUCA PEPI" so tedensko zajeti v jedrnatih obliki politični dogodki, ki zanjajo predvsem naše ljudstvo v domovini. Uredništvo.

NAŠA RADOST — NAŠ PONOS!

Prva ljubljanska brigada, brigada Janka Premrla Vojka, mariborska, pljujska, celjska, prekmurska, prva in druga istrska in pulška brigada so v četrtek 27. marca ob 2. uri popoldne odšle na mladinsko progo Šamac—Sarajevo. Skupno šteje čez 2000 mladincev in mladink iz Slovenije. Odšla je prva grupa, izmene. Mladinci in mladinke naših vasi in mest gredo s svojo mladostjo

in močjo v kovačnico novih ljudi — na gradnjo mladinske proge Šamac—Sarajevo. Živelci bodo sredi Bosne, kjer se bodo borili s silami prirode in ustvarili nekaj velikega. Brigade, ki so prispele iz Istre in Julijske Krajine, so se v Ljubljani priključile I. ljubljanski brigadi in novomeški brigadi. V Zidanem mostu so se srečali z mariborsko, celjsko, prekmursko in pljujsko brigado.

DRAGA PEPA!

Draga moja, veš da skoraj bi ta teden pozabila ti oddati tole pismo. No, to bi se ti jezila! Kaj je novega po svetu, to si menda sama brala, pa vseeno tudi jaz bom še o teh stvareh pisala. Nekaj narodov se zbralo

Udruženje Svobodna Jugoslavija

— SLOVENSKI ODSEK —

VABI NA

VELIKO PRIREDITEV

ki se vrši pod pokroviteljstvom KOORDINACIJSKEGA ODBORA ZA POMOČ JUGOSLAVIJI, priključenem k Argentinskemu Rdečemu Križu, ki se vrši v SOBOTO, dne 4. OKTOBRA ob 21 uri v dvorani "LASALLE", ulica Cangallo 2263.

Čisti dobiček je celotno namenjen kampanji za pomoč sirotam v Jugoslaviji.

S sodelovanjem igralcev in pevcev slovenske naselbine se bo izvajal sledeči

S P O R E D :

- 1) Pozdrav predsednika Udr. Svob. Jugoslavija - Slovenski Odbor, tov. F. Vouk.
- 2) Več pesmi izvaja skupni Slovenski zbor.
- 3) Deklamacija — Vida Gomišček.
- 4) Zbrane dvospeve iz Verdijeve opere "Traviata" — izvajata Ana Maria Frontera - sopran in Angel Hrovatin - bariton.
- 5) Duet na harmonike — izvajata Alojz Velušček in Carlos Di Pinto.
- 5) S. G.: Igrokaz iz življenja zadnje vojne v Sloveniji, v 4 dejanjih.

"JUNAŠKA ŽENA"

Nastopajo:

Vilma - špijonka Sonja Golja.
Miler - major Anton Žnidaršič.
General Franc Intihar.
Rozalja Roza Sivec.
Poveljnik borcev Adolf Cenčič.
Jurij, borec Vinko Truden.
Straža Alojz Marušič.
Josip - borec Ludvik Cotič.
Mihelček Boris Uršič.
Jurček A. Cenčič.
Vojaki in borci.

Režira: A. BERGINČ.

Po sporedu prosta plesna zabava pri kateri sodeluje

— SAMČEV ORKESTER —

Vstopnina: Moški 2.—; Ženske \$ 1.—.

Vljudno vabi vse rojake in rojakinje

PRIREDITVENI ODBOR.

je te dneve sred' Pariza, pa zato ne bo po svetu prav nič popustila kriza. Veš, v Ameriki veliko o pomoči govorijo, istočasno pa z atomi nepokornežem grozijo. In ker pametnim so glavam vsa ta dejstva dobro znana, redko kdo kaj pričakuje od Marshallovega plana. Prav te dneve pa imeli velik so proces v Ljubljani. Rainer in še drugi taki bodo v hladni grob dejani. Vidiš, Pepa, preje, sleje zgrabi vsakega Pravica, pa četudi se zatekel v varstvo kakšnega je strica. Tukaj v Trstu pa še vedno se afera komentira, kar naprej iz dneva v dan se nove lopove zapira. No, saj rečem, že tako je: kamor ZVU se vmeša, tam gre ali vse narobe, ali pa vsaj strašno peša. Bowman se sicer izjavlja, da so krivi civilisti, jaz pa mislim, da le bodo vsekakor majorji tisti, ki so prvi v tej aferi: saj so dali čedne vsote v svoje nenasitne žepe in še tajnice dobrote vsakovratne so imele. Zdaj iz vil so ven zletele. Sicer je sploh vse narobe, nič se stanje ni ublažilo, kakor veš celo pri peku se je spel vse podražilo. Tam na Grškem pa se bere, kaitosi zelo bežijo in le komaj na nogah s tujo pomočjo držijo. Grška vlada pa očita vsem sosedom incidente, a zato, seve, deležna je amerikske rente. Sicer je pa tukaj v Trstu, tale mesec silno vroče, še celo zvečer zaspati skora da že ni mogoče, Pa bi človek še potrpel, če bi drugo v redu bilo. Le kedaj se naše ljudstvo bo teh tujcev iznebilo? Kadar vse, kar se priteplo, spet čez morje se pobere, videla boš, draga moja, Trst ostal bo brez afere! V Jugoslaviji pa, slišim, spet bo stekla nova proga, in še marsikaka druga izvršena bo naloga. Tam mladina se zaveda, da nov duh je zdaj zavladal, na vseh poljih pridno dela. Tam nihče ne bo več stradal. In tako bo ta dežela, ki si sama srečo kuje, kmalu blagostanje imela vse izložbe so prepolne, Nam pa danes tukaj v Trstu piha veter vse drugačen: delavec je pa le lačen, in to brez pomoči tuje. Draga Pepa, to ti rečem, če ne pride kaj drugače, revež bo primoran dati s sebe svoje zadnje hlače.

Tvoja Juca.

Dr. Minko Halpern

Specijalist notranjih bolezni
Ordinira vsak dan od 16 do 20 ure
San Martin 955 - 1 nad. - dep. C
U. T. 32-0285 in 0829

Vesti iz Organizacij

SLOVESNA SEJA SLOVENSKEGA SVETA

Seja Slovenskega Sveta z dne 15. t. m. se je pretvorila v svečano razpoloženje vseh prisotnih delegatov, ko je prišla na dnevni red točka "Priključitev Primorske k materi Jugoslaviji". Predsednik je s primernimi besedami in vidno ganjen govoril o razpoloženju našega ljudstva na Primorskem v teh zgodovinskih trenutkih, ko se naši kraji priključujejo k materi Jugoslaviji. Spomnil se je naših hrabrih partizanov, borcev za svobodo in velikega vodje maršala Tita. Ni pozabil tudi bratov, ki so vsled krivične razmejitve in ustvaritve Tržaškega Svobodnega Ozemlja ostali še nadalje izven mej naše narodne države F. L. R. Jugoslavije. Na koncu so vsi prisotni še nazdravili velikim državnikom, ki so pri mirovnih pogajanjih branili naše pravične zahteve do naše Primorske, tov. E. Kardelju, V. Molotovu in velikim voditeljem Stalinu in maršalu Titu.

Po sklepu Slovenskega Sveta, se je s te seje poslalo dva brzojava v domovino, enega maršalu Titu, drugega pa ljudski vladi Slovenije, katerih besedilo je sledeče:

MARŠAL TITO — BEOGRAD.

Jugoslovani iz Istre in Slovenskega Primorja se pridružujejo veselju svojih bratov, kateri so danes po dolgi letih suženjstva združeni v svobodni F. L. R. Jugoslaviji, po zaslugi naše hrabre vojske, kateri načelujete Vi dragi Tito ter Vas pozdravljamo in ostajamo neomajno vdani.

SLOVENSKI SVET

Odbor za Jugoslovansko Primorje — Argentina.

LJUDSKI VLADI SLOVENIJE — LJUBLJANA.

V trenutku ko prevzimate iz suženjstva naše drago Primorje smo z Vami vsi Slovenci in Hrvatje v Argentini. Pozdravimo vladu in vse ljudstvo Slovenije in ostale Jugoslavije za katere napredek smo in bomo neumorno delali in se borili kakor do sedaj za priključitev celega telesa materi Jugoslaviji. Naj živi naša hrabra vojska, Maršal Tito in Edvard Kardelj.

SLOVENSKI SVET

Odbor za Jugoslovansko Primorje — Argentina.

12. OKTOBER — KULTURNI DAN SLOVENSKE NASELBINE

Na razne vzpodbude in naše dolžnosti, je Slovenski Svet določil, da bomo praznovali 12. oktober, kot kulturni dan slovenske kolonije.

Že davno se naša mladina pripravlja, da priredi razna predavanja, katera so v resnici prepotrebna za našo mladino. Predavanja za našo mladino bi se morala vršiti vsaj vsaj tedensko, ker edino na ta način bi naš mlad rod v tujini zavzel pot zavedne in junaške mladine, ki se danes vzgaja v F.L.R. Jugoslaviji. Zato bo naša slovenska mladina pripravila, dne 12. oktobra predavanja o katerem bomo podrobneje še javili.

Ta dan bomo tudi slovesno otvorili našo skupno knjižnico, katera bo na razpolago članom vseh naših organizacij. Znano je že vsem, da smo sedaj v povojni dobi prejeli iz naše domovine nešteto novih knjig, katere so bile izdane po osvoboditvi našega naroda. njiga je nam prepotrebna, ker ona pove svojemu ljudstvu kaj je vse storilo in kaj se mora kljub vsemu še storiti.

Naša knjižnica bo poslovala v uredniških prostorih SLOVENSKEGA GLASA, ulica C. R. Lista 5158, kjer se bo dne 12. oktobra v prvih pooldanskih urah, vršila slovesna otvoritev.

Spomnili in proslavili bomo tudi ta dan našega pesnika Franceta Prešerna. F. Prešeren spada v prvo vrsto naših slavnih pesnikov in njegova slava je po smrti zrastle preko sloven-

skega naroda daleč v širni svet. Osvobodilna Fronta slovenskega naroda si ga je pripela na svoj prapor in z odbleskom njegovega duha korakala skozi krvave borbe do končne zmage nad silami zla in osvoboditve.

Kako zavedni Slovenci v izseljeništvu cenijo in spoštujejo naše pesnike, nam je bila v dokaz proslava našega goriskega slavčka Simona Gregorčiča. Med našim dolgoletnim bivanjem v tujini nismo izgubili zavednosti, katero mora čutiti narod do svojih pesnikov in pisateljev.

Prešernova proslava mora doseči sijajne uspehe in vsak zaveden Slovenec in Slovenka se mora te proslave udeležiti. Vršila se bo ta po otvoritvi knjižnice v prostorih 6.P.D.S., ulica Simbrón 5148.

PRESELITEV PROSTOROV SLOVENSKEGA SVETA

Slovenski Svet je sklenil, da se preseli iz dosedanjih prostorov v prostore kjer že deluje uprava in uredništvo "Slovenskega Glasa". Do tega je prišlo ker smo v prejšnjih prostorih ostali brez telefonske zveze, ker so telefon vzeli s seboj hišniki, ki so se preselili drugam. Drugič pa tudi ker je večini odbornikov bolj pri roki okraj Villa Devoto.

Zatorej vso korespondenco v zvezi s Slov. Svetom naslovite na:

Coronel Ramón Lista 5158.

Telefonično pa kličite:

T. A. 50. (Devoto) 5502.

Agrupación "Yugoslavia Libre" (C. Central)

Movimiento de la Caja, desde 1º de abril hasta 31. de julio 1947

ENTRADA:

Saldo en Caja al 1º de abril 1947	\$ 33.393.12
Entrado por carnets de los socios	45.50
" " cuotas socios	7.609.10
" " ayuda y listas	21.169.12
" " títulos patrióticos	1.288.00
" " bonos pro niños huérfanos	2.731.45
" " títulos pro reconstrucción	20.332.00
" " distintivos, revistas 2º Congreso, afiches	303.10

TOTAL \$ 86.871.39

SALIDAS:

Gastos generales:

Alquiler, sueldo a funcionario y delegados al interior, útiles para escritorio y varios	\$ 4.079.37
Por 400 carnets para socios	200.00
Jugoslovanski Iseljenski Vjesnik, números 104, 105, 106, 107, 108	3.530.48
Hasta 1º de junio, fecha en la que pasó al C. Central	2.535.08
Por las publicaciones durante el mes de julio	300.00
Entregado a la Comisión Coordinadora	36.666.17
Para la reconstrucción	19.765.80
Imprenta	
Pagado a Cuenta de las revistas 3er. Congreso	1.000.00
Entregado en préstamo al Consejo Central Yugoslavo	12.953.36
Saldo en Caja el 31 de julio 1947	5.840.63

TOTAL \$ 86.871.39

Tesorero: Esteban Ogresta.

Secretario General: Jure Pečarevič

Presidente: Ante Paparela

Revisadores de Cuentas:

Dinko Filipović — Ibolja Kabiljo — José Zanetić.

UDR. SVOBODNA JUGOSLAVIJA — SLOVENSKI ODBOR —

Seznam rojakov, ki so prispevali pri kampanji za rekonstrukcijo Jugoslavije.

Sledečo svoto so prodali. Tov. Henrik Šuligoj in Avgust Boné:

Po \$ 50.—: Henrik Šuligoj.

Po \$ 40.—: Danjel Kosič.

Po \$ 30.—: Jožef Ušaj, Josip Kodelja, Rudolf Berlinger, Ivan Cej, Peter Mugerli, Anton Mislej.

Po \$ 20.—: Ivan Makarovič, Franc Grgič, Josip Gulič, Josip Božič, Viktor Černič, Leopold Valentinčič, Franc Čotar, Angela Vodopivec, Alojz Vodopivec, Franc Juvančič, Metod Kralj, L. C., Anton Milič, Alojz Persič, Anton Peric, Franc Manfredo, Franc Okretič, Skupaj \$ 610.—.

*

Pododbor iz Parque Patricio

V imenu Andreja Volarič:

Po \$ 100.—: Franc Koren, Franc Melina.

Po \$ 50.—: Ivan Faletič, Anton Faletič, Ivan oren, Angel Stančič, Andrej Volarič, Anton Bajt, Ignac Uršič.

Po \$ 20.—: Marija Matelič, Anton Koren, Adolf Cenčič, Anton Uršič, Ivan in Rozina Sivec, Kapitan dva brata, Franc Bajt.

Skupno \$ 690.—.

**

Iz pododbora U. S. J. Saavedra in društva "Ivan Cankar"

Potom tov. M. Turel in K. Kaluža so prispevali sledeči tovariši:

Po \$ 120.—: Karel Humar.

Po \$ 100.—: Andrej Božič.

Po \$ 50.—: Bernard Cibič, Ivan Smrdel.

Po \$ 30.—: Josip Gregorič, Ludovik Bužinel, Alojz Ličen, Julij Kožuh.

Po \$ 25.—: Kalist Kragel, Ivan Kljun.

Po \$ 20.—: Andrej Prihavec, Alojz Debelis, Jernej Hreščak, Justin Božič, Štefan Svilič, Anton Krebelj in Anton Gasperšič.

Skupno \$ 630.—.

Potom tov. A. Bergoč so prispevali sledeči:

Po \$ 50.—: Alojz Bergoč.

Po \$ 30.—: Albin Vodopivec.

Po \$ 25.—: Lavrenc Vodopivec, Jože Drašček.

Po \$ 20.—: Ivan Benedetič, Alojz Strgar, Franc Novak.

Skupno \$ 190.—.

Potom tov. Benčina sta prispevala: Po \$ 50.—: Josip Frančič in Ivan Zupar. Skupno \$ 70.—.

Potom Josipa Bažec:

Po \$ 20.—: Ivan Vuk in Josip Bažec.

Skupno \$ 40.—.

Potom tov. Bezina:

Po \$ 20.—: Jakob Rusac.

Potom tov. Vinkler in Križnič so prispevali sledeči:

Po \$ 100.—: Franc Pahor.

Po \$ 40.—: Štefan Bajt.

Po \$ 30.—: Josip Tinta.

Po \$ 25.—: Alojz Šuligoj.

Po \$ 20.—: Andrej Tinta, Zofija Podgoršek, Viktor Breščak, Rudolf Šuligoj in Franc Lojk.

Skupno \$ 295.—.

Vse skupaj \$ 1245.—.

Iz Pododbora Villa Sacaso.

Potom tovarišev Josip Brišček, Emil Čeh in Rudolfa Žbogar so prispevali sledeči tovariši:

Po \$ 150.—: Emil Čeh.

Po \$ 100.—: Josip Brišček in Anton Chinnich.

Po \$ 30.—: Franc Petelin in Vencelav Zorn.

Po \$ 20.—: Ivan Mozetič, Emil Cotič, M. hael Smrdel, Rihard Žbogar, Andrej Živec.

Anton Gec, Ivan Zlobec, Josip Gec, Josip Lah, Viktorija Koruza, Ivan Grgurin, Antonio Sirol, Josip Bolonovič, Franc Žiberna, Anton Barabič, Štefan Penko, Franc Marušič, Franc Cerkvenik in Ivan Benčina.

Skupno \$ 810.—.

Potom tov. Pavla Kariž, so prispevali sledeči tovariši:

Po \$ 20.—: Angel Vojt, Viekoslav Poljanec, Marija Kariž, Franc Velušič, Josip Griljan.

José Russian, Ignac Bezeg.

Skupno \$ 140.—.

Potom tov. Pezdirc so prispevali:

Po \$ 100.—: Ivan Sopčič.

Po \$ 50.—: Antonio Muzan.

Po \$ 20.—: Anton Plut, Josip Vajnter.

Blaž Benčič in Josip Sagena.

Skupno \$ 230.—.

CHAPISTAS Y MECANICOS

Chapistas para cocina y mecánicos para gasificador se buscan. Muy buen jornal. Calle Cascaraville 4225 - Florencia F.C.E.

Potom tov. L. Vičič in F. Sluga so pri-
spevali:
Po \$ 50.—: Vicente Rogelj,
Po \$ 20.—: Josip Sluga, Marija Sluga,
Ivan Vičič, José Pezdirc, Franc Kovačič,
Franc Hvala in Jože Cufer.
Skupno \$ 190.—
Vse skupaj: \$ 1370.—

Iz Glavnega Odbora.

Potom tov. Ivana Kutin so prispevali sle-
deči:
Po \$ 50.—: Ivan Bajt in Franc Kurinčič.
Po \$ 30.—: Andrej Zalošek, Anton Lo-
renzuti, Avgust Bone in Stanislav Makuc.
Po \$ 25.—: Mihael Luznik, Franc Sivec,
Alojz Sivec in Ludovik Lasič.
Po \$ 20.—: Ivan Frančeskin, Josip Lukežič,
Cvetko Keber, Ema Radinja, Luis Aic, An-
ton Kuk, Vincenc Kragelj, Mirko Sedmak,
Gino Specogna, Ivan Petean.
Skupno \$ 520.—

*

V zadnji števec objavljena vsota za rekon-
strukcijo Jugoslavije znaša \$ 4.585.—
h kateri prištejemo danes:
od pododbora Villa Scaso 1.270.—
od Saavedre 1.245.—
od Glavnega Odbora 610.—
od Glavnega Odbora 520.—
od Pododbora Pque. Patricios 690.—

Vsega skupaj do danes \$ 9.020.—

*

Iz Pododbora U. S. J. San Martin

Obracun prireditve z dne 26. julija, skup-
no s kulturnim društvom "Lipa" - Villa
Ballester:

Dohodki:	
Vstopnice	\$ 537.—
Bufet	411.80
Volitev kraljice	67.25
Dražba	24.75
Garderoba	22.60
Dar	100.—
Skupni dohodki	\$ 1163.40
Stroški:	
Pijača	\$ 265.85
Dvorana in dovoljenje	210.—
Orkester - piano - zvočniki	240.—
Prevoz	29.50
Tiskarna in pošta	55.15
Igralski stroški	52.80
Razni stroški	12.60
Skupni stroški	\$ 865.90
Skupni dohodki	\$ 1163.40
Skupni stroški	\$ 865.90
Čisti dobiček	\$ 297.50

U. S. J. San Martin pripada polovica do-
bička, to je \$ 148.75.
Za Pododbor: S. Lukač.

U. S. JUGOSLAVIJA — PODODBOR PINEYRO

Članom in članicam!

Javljamo vsem našim članom, članicam in
prijateljem, da smo se preselili iz ulice Po-
zos v prostore v ulico Tuyuti, vogal Jorge
CHAVES 4 de Junio. Prejšnji prostori so bili
zelo tesni in niso zadostovali za naše delo-
vanje. Tudi prometna sredstva so do novih
prostorov boljša, ker v prvi bližnji ulici, t. j.
Remedios de Escalada vozijo tranvaji št. 18,
20 in 53. Vnaprej ne bo več izgovorov, ker
sedaj vsak z lahkoto dospe v naše prostore.

Mogoče nekaterim ne bo všeč, da smo se
preselili, smatramo, da je sedaj v ulici Tu-
yuti eno najboljših središč naših članov in
prijateljev, katerim ne manjka dobre
volje do delovanja v naši organizaciji in
tudi za one, ki posejajo naše prireditve, ča-
janke in asado. Čeprav v tem okraju živi
mного naših rojakov, opazimo pri naših za-
bavah vedno iste obraze in le izjemoma za-
gledamo kakšno novo lice. Nekateri mislijo,
da le biti člani naše organizacije so s tem
že napravili svojo dolžnost in večkrat na
članarino radi pozabijo. Vajeni so, da pride
mesečno naplačevalec na dom po članarino
in ako jih ta ne obišče že zastanejo. Mi bi
zelo radi ustregli tudi tem članom, a ker
smo zelo raztreseni ne moremo ugoditi nji-
hovim željam. Napročamo vse one, ki so
zaostali s članarino, da bi to poravnali pri
najbližnjemu pobiralcu ali pa da bi se ob
priliki potrudili in obiskali naše prostore.
Upoštevajo naj naši člani, da nimamo no-
benih plač in naše delo žrtvujemo le ob
prostih urah. Moramo se tesneje povezati,
da pomagamo naši porušeni in požgani do-
movini FLRJ, ki postavlja temelje in gradi
boljšo bodočnost našega naroda.

A. Hrvatin

Dne 26. Julija se je vršila plesna prire-
ditev U. S. J. v Piñeyru, katere čisti dobiček
je bil za obnovo v Jugoslaviji. Udeležba je
bila številna in prisostvovali so tudi neka-
teri od posadke parnika "Lošinj".
Dohodkov je bilo \$ 848.05 in stroškov
589.25. Čistega dobička \$ 258.80.

Vsem, ki so se te zabave udeležili naj-
lepša hvala!

A. Hrvatin

TISKOVNI SKLAD

Za tiskovni sklad Slovenskega Glasa so
prispevali:

Prejšnja svota	\$ 137.—
E. Miklavac	2.—
A. Makuc	2.—
F. Cerkvenik	1.—
Anael Hrvatin	20.—
J. Brcko	2.—
Skupaj	\$ 164.—

BANCO POLACO S. A.

Unico Banco Eslavo de Sud América

Sección YUGOESLAVA

Atendida por experto personal de esta nacionalidad.

- TRANSFERENCIAS DE FONDOS de Ayuda Familiar a Yugoslavia.
- CAJA DE AHORROS y CUENTAS CORRIENTES. Dos magníficos Servicios a disposición de la Colectividad Yugoslava.
- SECCION DESCUENTOS. El Banco atenderá de inmediato su Solicitud de Crédito.

CONSULENOS PERSONALMENTE O POR ESCRITO

TUCUMAN 462

BUENOS AIRES

C. CORREO 390

KOZE IN MENIH SO ODKRILI KAVO

"Na južnem koncu arabske države Je-
men je nek Arabec pasel svoje koze. Nekoč
jih je pregnal na nove pašnike, kjer se do-
tlej še niso nikoli pasle. Toda glej čudo!
Kože naenkrat niso mogle več spati in po-
stale so vedno bolj nemirne.

Ne daleč od pašnika je bil samostan.
Pastir je obvestil menihe o čudni nespeč-
nosti njegovih koz in ti so obvestili svoja
predstojnika, ki je sklenil, da bo sku-
šal odkriti vzrok tega nenavadnega pojava.
Šel je na pašnik, kjer so se pasle koze
prejšnji dan in dognal, da so živali najrajši
obirale sadove neke rastline, ki je bila v
tistih krajih zelo razirjena in kateri takrat
niso pripisovali posebne važnosti. Prior je
odtrgal nekaj zrn in ukaazl, naj jih zavre
jo v vodi. Ko je potem spil nekaj te pi-
jače, dolgo ni mogel zaspati.

Tedaj je prišla samostanskemu predstoj-
niku na pamet dobra misel. V nasprotju s
kozami so njegovi menihi le preveč radi
spali, posebno za časa nočnih molitev. Uka-
zal je pripraviti zanje novo pijačo in kmalu
so se pokazali sadovi ter je postal njegov
samostan med vsemi najbolj buden."

Tako so odkrili dražljiva lastnosti kave,
kakor nam jih opisuje učenj Maronit An-
ton Faust Nairone, ki je bil rojen na Li-
banu in je postal pozneje profesor sirske-
ga jezika v Rimu, kjer je umrl leta 1710. Le-
genda o kavi je nastala v dvanajstem sto-
letju. Težko bi bilo ugotoviti, kako je pri-
šel njen sloves do Adena, in potem preko
Meke po vsej Arabiji. V Evropi so poznali
v začetku kavo iz pripovedovanj potnikov,
ki so jo pili na svojih potovanjih po arab-
skem svetu. Takoj so začeli pripisovati tej
pijači nešteta čudna svojstva in često so
pri tem zašli v velika protislovja.

Sir Thomas Herbert, ki se je vrnil leta
1720 s svoje misije po Orientu, je poročal,
da kava prežene otožnost, ozdravi kolero in
vrača ljudem veselje. Neko izročilo pravi,
da so Turki smatrali kavo kot odkritje an-
gela Gabrijela, da bi si Mohamed z njo
okrepil svoje sile. Prerok se je baje hvalil,
da je vselej potem, ko je pil kavo, "čutil v
sebi tako silo, da bi lahko vrgel iz sedla 40
mož in da bi lahko zadovoljil 40 žensk."

Otok Bourbon je poslal 1626 leta v Fran-
cijo nekaj te pijače. Osemnajst let pozneje
je neki trgovec, ki je prišel iz Carigrada,
prinesel s seboj ne samo kavo, ampak tudi
vse druge pritikline, ki se rabijo v Turčiji
pri serviranju kave. Stvar je vzbudila v ta-
kratnem svetu precej zanimanja.

V XVI. stoletju je obstojal v Parizu nek
majhen Chatelet. V bližini je bilo več ma-
lih in temnih travin. V enem izmed teh
lokalov je leta 1643 neki Arabec odprl prvo
pariško kavarano. Toda med Parižani takrat
ni bilo še nobenega zanimanja za kavarne
in zato je tudi ta lokal kmalu prenehal de-
lovati.

26 let pozneje je Mohamed IV poslal k
francoskemu kralju Ludviku XIV kot poseb-
nega poslanca Solimana ago Mustafa Ra-
co, ki je bil obenem nadzornik sultanovih
haremskih vrtov.

V Parizu je takoj vzbudil pozornost. Pri-
rejal je sprejeme za pariške dame in jim
po običaju svoje deležele ponudil kavo. Pa-
rižanke so ugotovile, da je pijača zoprna,
toda pohištvo, oprema prostorov, zavese in
vse ostalo je spominjalo na najrazkošnejša
carigradska stanovanja. Sedeli so po tleh
na mehkih blazinah in stregli so jim mladi
in zelo lepi sužnji, oblečeni v bogate tur-
ške obleke. Damam so postregli tudi z
mehkimi prtiči, ki so bili obrobjeni z zla-
tom in kava je bila v skodelicah iz japon-
skega porcelana. Vse to je vzbujalo zani-
manje in uspeh je bil popoln, ko je galantni
turški poslanik dovolil, da so osladili kavo
s sladkorjem.

Osebe, ki jih je doletela visoka čast, da
so bile na obisku pri Solimanu, so potem
pripovedovale v krogu svojih prijateljev o
čudesih, ki so jih tam videle in o izborni
pijači. Kmalu so tudi drugi Parižani začeli
uporabljati kavo, ki je postala v kratkem
znana tudi v širših krogih. (Po Ljud. ted.).

Franc Štekar

Stavbinski podjetnik

Ramón L. Falcón 6371

U. T. 64-3084

RADIO

Izdelovanje novih aparatov ter
vsakovrstna popravila izvršuje

JAKOB KREBELJ

CESPEDES 3783 (vogal Avda. Forest

Tel. šte. 54 - 4650

RESTAVRACIJA in BAR

BABUDER in MLJAČ

lastnika.

Ulica FRAGA 1042

MERCADO

"Las Magdalenas"

CARNICERIA — RAUBAR

Puestos 21, 24, 25. Avda. Feo. Beiró 5276

Casa "VILLA REAL"

— SEPELIOS DE CALIDAD —
LUJOSOS AUTOS PARA CASAMIENTOS.

— de —

Victor M. Herrera

Consulte:

Avda. FCO. BEIRO 5000
esq. Bermúdez

U. T. 50 - 4791

Druga skupina izseljencev iz Kanade se je vrnila v domovino

Reka. — Pričakovano od nepregledne množice prebivalcev okolice mesta je prišel v luko jugoslovanski parnik "Radnik". Pripeljal je drugo skupino jugoslovanskih izseljencev, kateri se vračajo iz Kanade. Na parniku se nahaja okoli 600 izseljencev. Kakor hitro so se približali pristanišču je zbor pevcov na parniku zapel "Hej Slovani!" in "Domovina nas kliče". Ko je zbor pevcov končal so na obali pričeli svirati našo himno. Na prvem delu parniku so izseljenci razvesili transparent z napisom: "Mi prihajamo, da pomagamo Jugoslaviji!"

Na častni tribun v pristanišču so se nahajali predstavniki federativne vlade, jugoslovanske armade, vlade N. R. Hrvaške in ljudskih narodnih organizacij. V imenu vlade F.N.R.J. je pozdravil izseljence minister morarice Ante Vrkljan. Povdarjal je da narodi Jugoslavije kateri danes gradijo svojo združeno domovino in izboljšujejo sebi življenje potom petletnega načrta z veseljem čakajo svoje brate iz Kanade, kateri se vračajo na rodno grudo da svoje znanje in izkušnje uložijo pri obnovi in gradnji nove domovine.

Izseljence so tudi pozdravili predstavniki vlade Narodne Rep. Hrvatske in glavni odbor zedinjenih sindikatov. Na pozdrave je odgovoril predstavnik izseljencev Stepan Sojan kateri je rekel: "Ta čas mi doživljamo najradostnejši in najsrečnejši dogodek v našem življenju. Naša je sreča v tem, da se vračamo po tolikih letih naporenega dela v tujini, vračamo se v domovino v kateri si izgradimo novo življenje, kjer našemu narodu ne preti in ne bo pretila bojazen brezposelnosti in lakote."

Po prihodu v Reko so izseljenci odposlali pozdravni brzojav Maršalu Titu, kateri se glasi: Združeni v brat-ski ljubezni se vračamo v domovino, prepričani da pod Tvojim modrim vodstvom in z Tvojim izkušenim znanjem v težkem in napornem delu, pomagamo v izvedbi našega prvega Peltenege plana v graditvi nove Jugoslavije in tako ustvarimo boljšo in srečnejšo bodočnost za nas in za naš bodoči rod.

Po prihodu na Reko je precejšnje število izseljencev na svojo zahtevo in sporazumno z državno komisijo katera jih je čakala, so takoj odpotovali v rudnike in prevzele svoje pripravljeno mesto.

Skupina od 58 mladeničev kateri so se prijavili za delo na mladinski

progi, predstavili so se predstavniku Narodne Mladinske Organizacije Jugoslavije in odpotovali na progo. Ostali izseljenci bodo v kratkem zaposleni vsak v svoji stroki.

Skupina izseljencev je pripeljala s seboj v domovino razne stroje v vrednosti okoli 25.000.000 dinarjev. S seboj so prinesli zase okrog 100 ton svojih stvari in darove, ki so jih izseljenci namenili sirotam.

S parnikom "Radnik" je tudi prispele pošiljka materiala v vrednosti do 150.000 dolarjev katero so poslali jugoslovanski izseljenci iz Združenih Držav Severnoameriških nabranega pri Ameriški organizaciji za pomoč domovini.

V pošiljki se nahaja zdravniški material za klinike, 15 avtomobilov za zdravstvene ustanove in večja količina predmeta za potrebe jugoslovanske tekstilne industrije.

BRITANSKI NOVINAR O JUGOSLOVANSKEM DELOVNEM LJUDSTVU

Cetinje. — Urednik lista "New Statesman" in dopisnik agencije "Telepress", Allemar Wallam, je izjavil, preden je zapustil s svojo soprogo Črno goro, predstavnikom tiska:

"Kjer koli smo bili, — v Beogradu, Bosni, Črni gori, — povsod smo občudovali navdušenje, s katerim gradi ljudstvo svojo državo, ki je sedaj v resnici njegova. Ako bi to mogli videti angleški delavci, bi jih močno vzpodbudilo pri njihovem delu!"

Eden izmed najbolj izrazitih primerov bratstva in enotnosti FLRJ je tudi to, da ste kljub ogromnim težkočam, ki jih je v Črni gori zapustila vojna in ki jih morate sedaj obvladati, poslali mladinske delovne brigade k gradnji proge Šamac—Sarajevo. Ni nikogar, ki bi mogel premagati tako enotne narode."

("Slov. poročevalec")

NAGRADE ZA PRVO KAMPANJO "SLOVENSKEGA GLASA"

so sledeče:

- 1) ZAPESTNA URA (Vrednost okrog \$ 100.—).
- 2) NALIVNO PERO z monogramom (Vrednost okrog \$ 50.—).
- 3) ŽEPNA DENARNICA z monogramom.
- 4) Zanimiva knjiga "KOROŠKI ZBORNIK".
- 5) Vsakdo, ki pridobi 5 novih naročnikov, ki plačajo celoletno naročnino, dobi naš list eno leto brezplačno.

Zato vsi na delo za izboljšanje in pridobitev novih naročnikov našega glasila "SLOVENSKEGA GLASA"!

Slovansko Združenje

(Unión Eslava de la Argentina)

Odbor Slovanskega Združenja sporoča vsem priključenim organizacijam in poslušalcem radio-ure "Mundo Eslavo", da je ta prekinjena vsled zaprek povzročenih od strani radiopostaje LR5 - Radio Excelsio.

Odbor Slov. Zdr. je na delu in si prizadeva pri drugih radio oddajnih postajah, da se bo čimprej radio-ura "Mundo Eslavo" nadaljevala.

DNE 28. T. M. VSI NA SKUPNO KOSILO!

Slovenski ženski Meddruštveni Odbor, pripravi dne 28. septembra KOSILO, ki se bo streglo v prostorih G.P.D.S., ulica Simbrón 5148, ob 13 uri.

Čisti dobiček gre za pomoč jugoslovanskim sirotam.

Cena kosilu \$ 3.—.

Zato vsi na skupno kosilo!

SLOVENSKI ŽENSKI MEDDRUŠTVENI ODBOR

Zmotil se je

IGNAC KOPRIVEC

Anton Družovec je ostro motril mišnil na hrastove podboje in se zastrmel na vas, ki je ležala pod njegovo hišo. Stiskal je obrvi, kakor da bi težko mislil, si gladil sveže obrta lica od časa do časa pa je segel z levico na nekoliko rejen trebuh ter si ga pozibal. Izpod nizkega zaprašenega kluba, ki se mu je spredaj privihal za spoznanje navzgor, so se mu vsuli mastni, umazano rjavi lasje, ki so se mu spuščali na vrat kot biči. Tam so se pa spremenili v nežno osivelo dlako, ki je ležala kot snežinke na močnem, tolstem, z globokimi brazdami na tri dele razdeljenem vratu.

Vsa vas se mu je zdela kot prista-va, ki je tam po milosti graščaka in pa zato, da zemljiškemu gospodu ni dolgčas. Zavedal se je ob takem opozovanju, da so vsi ti posestniki — moli in veliki — v tesni odvisnosti od njega. Z modrostjo in pretkanostjo je vedel doseči to že davno prej, preden je vedel, da mu bo ta odvisnost potrebna.

— "Kdaj pojdete orat za ozimino Tunj?" — so ga spraševali sosedje če se je obotavljal in ni začel orati. Dokler ni zosadil pluca v ogon on, ni šel na njivo nihče. "Kdaj boste podirli veliko seč?" so ga obletavali kmetje.

Stavbinska Kovača

G. STAVAR & K. KALUŽA

Laprida 2443

Florida, FCCA

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del reumatismo y sala de Cirugía

Atiend: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono

Defensa 1153

U. T. 34-5319

SLOVENSKA GOSTILNA

ALEKSIJ TREBŠE

Avda. San Martín 6470

U. T. 50-5106

TISKARNA

Rudolf Zivec

SARMIENTO 40

Caseros

T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

TALLER MECANICO DE PRECISION

J. STRASAK — CARDONA
Y DANER

Especialidad en matrices, embutidos, máscaras, tornería, soldadura autógena, etc.

ASUNCION 5210

VILLA DEVOTO

FABRICA DE MOSAICOS

ALBERTO GREGORIĆ

Venta de materiales de construcción
Avda. Fco. Beiré 5671 U. T. 50-5381

Ferdinand Cotić

Trgovina z železnino

Lope de Vega 2989
U. T. 50-1383

Quesería y Fiambrería "LA IBERICA"
de Cuervo y Fernández
Avda. Fco. Beiré 5399 — U. T. 50 - 8561

SLOVENSKA BABICA

Filomena Beneš de Bilek
LIMA 1217. U. T. 23-3389. Buenos Aires

Dr. A. Kirschbaum

Dra. Maria Kirschbaum
ZOOZDRAVNIKA
LOPE DE VEGA 3382 U. T. 50-7381

Franč Može

Tehnični konstruktor

TOVARNA MOZAIKA
VILLA A. GIARDINO Est. Thea
HUERTA GRANDE — T. A. 43

TRGOVINA JESTVIN

Oton Turel

ANDRES LAMAS 1265
U. T. 59-1892

INDUSTRIJA PAPIRJA

WIDER

Andrés Fereyra 3965

U. T. 61-2260

Buenos Aires

Jekše Ektor

MIZARSKA DELAVNICA

Dr. Luis Belaustegui 4466

U. T. 67-3621

RESTAVRACIJA

IVANČIĆ RUDOLF

Añasco 2622

KROJAČNICA

CIRIL PODGORNIK

Tinogasta 5206

Podpirajte

KAMPANJO

Slovenskega Glasa

Če dolgo ni poslal koscev na travnike. Nihče ni upal porušiti te navade, ki so jo na tihem preklinjali vsi v vasi, vendar jo pa na zunaj spoštovali. Kadar koli se je kaj zgodilo, kadar koli je bilo treba kaj storiti, so prišli vaščani k njemu ter ga vprašali za svet. Pri volitvah v krajevne odbore so hoteli izvoliti za predsednika njega, toda ni uspel, ker mu je nekdo očital, da je bil v času okupacije preveč prijazen z nemškimi žandarji, da je dajal hrano in pijačo rajši tem, kakor da bi jo izročil partizanom ali pa jo dal svojim viničarjem, ki so gladovali po viničarjih. Takrat se mu je narodna oblast prvič zamerila. "Čemu bi brskali po tem, kar je bilo!" si je mislil. — "Kdo je pa vedel, kako se bo vse to obrnilo!"

Če je vrgel oči na grič, ki je v obliki loka oklepal vas, se je še bolj vzradostil. Tam gori po slemenu griča so stale majhne, s slamo krite koče. V njih

so živili bajtarji in viničarji. Polovica ljudi s tega hriba je bilo od njega odvisnih. Njegov obilen grunt je dajal hrano vsem. Enemu je dajal ogone, kjer si je sadil krompir in koruzo. Drugemu je dajal krmo, tretjemu pašnik, četrtemu steljo, drva itd. To jim je računal seveda tako, da so morali vse leto obdelovati njegov grunt. Nihče teh tam gori namreč ni imel toliko svojega, da bi lahko od tega živel. Njegov grunt pa je bil kakor graščina, rodil je za 150 ljudi. In če bi obdelal še tiste lehe, ki so ležale neplodne v Krčevini, bi se lahko preživljalo še dvajset ljudi. —

Ti tam gori so bili mnogo drugačni od teh, ki so živeli v vasi in bili njegovi sosede. Na te ni vplival zlepa, na te je kričal, jim pretel, da jih pošene iz bajt, da jim vzame ogone in da jim ne bo dajal pašnikov, in napravil jih je ponižne, poslušne in plahе. Kar jim je ukazal, so storili. Le viničar Vinc se mu je stavil nekoliko po robu, odkar so ga izvolili v krajevni odbor in je bil nekajkrat v okraju na tečajih. Toda tudi ta ni bil zmerom trden. Če ga je močno prijel, če mu je zapretel, da spodi hčerko iz službe, da mu odpove bajto in da vložijo pravdo zastran tistih tisočakov, ki mu jih je posodila njegova posojilnica, in jih še ni vrnil, je Vinc utihnil.

Ta večer se mora odločiti, je sklenil Družovec. Bo že videla Osvobodilna fronta, kaj se pravi graditi oblast mi-

mo vplivnega posetnika, kaj se pravi računati na reveže, kaj se pravi, pretiti z agrarno reformo ter izenačevati bajtarja z njim, ki je dosegel, da so zgrajeni čez vso dolino mostovi, ki je dosegel, da v času okupacije ni bil odpeljan in ustreljen nihče, razen tistih nekaj nergačev, ki so preglasno kazali svoje nezadovoljstvo z nemško oblastjo. "Kdor teh ljudi", in šel je s pogledom naprej po grebenu hriba od hiše do hiše, nato pa tudi po vasi, "in kdor teh ljudi bo v nedeljo volil Fronto, mu odvezam, kar ima mojega!" je zamrmral ter odšel tiho od okna.

Zunaj je nastajal večer. Bila je pozna jesen, brez prave lepote, brez mikavnosti, kakor se mu je zdelo. Zrak je bil težak in zadušljiv, kakor da bi z obzorja pritiskal svinec na nižje plasti. Še nebesna sinjina je nekam osivela. Antonu se je zdela kakor odsev dima, ki se dviga z mogočnega požara. Nekam tesno mu je postalo pri srcu, ko je šel po sobi s tihimi koraki ter se dotikal peči. Segel je v zapeček po petrolejko, jo prižgal ter jo postavil na mizo. S škropilnice za ter jel šepetaje moliti. Zdelo se mu vrati je snel rožni venec, sedel za peč je, da težko moli, da težko odriva misli in pomisleke, ki se mu sproti vzbujajo in ki mu hočejo zadušiti priučeno molitev. Čutil je, da bo za to reč težko prepričati Boga in ga pridobiti, da bi mu pomagal, prav tako kakor ne bo lahko ta večer prepričati delavcev, da hoče le njim dobro in se le zaradi njih hoče pomeriti na volitvah z ljudsko fronto. Molitev naj bi mu dala zavest, da prav in pošteno hoče in tako bo lažje pridobil delavce, ki so mu s svojimi rokami in s svojimi trudnimi hrbti pridelovali kruh ter mu obdelali grunt tako, da ga zavida vse daleč naokoli. Z božjo pomočjo bi rad prepričal delavce, da je glavni greh nove oblasti v tem, ker hoče s svojim ravnanjem do velikih posestnikov od-

vzeti kruh in zaslužek njim — revežem, ki že itak komaj žive. Toda, ko je pomislil, da je že tolikokrat molil preden se je kaj odločil, in da ga je molitev ohrabila, je stisnil zamaščene jagode rožnega venca trdneje med prste ter šepetal dalje.

Ko je odmolil, so jeli prihajati v hram povabljeni možje. Viničarji in kočarji so odpirali vrata nekoliko plaho. Niso vedeli, čemu jih gospodar kliče ob tako nenavadnem času. Obračun z njim so delali navadno na Janževu, ali ob novem letu. Družovec jih je pa posajal prijazno za mizo, kramljal z njimi ter jih spraševal celo po deci, ki jo je navadno podil od svojega voza z bičem, če je prišla blizu. Točil jim je vino ter jih slil s kruhom, ki ga je dal na mizo več kot takrat, ko je bila v vinogradu kop.

Sedeli so za mizo in pili. Vinc je pripovedoval o volitvah, ki da morajo dobro uspeti. Pripovedoval je o kaplanu Čehu, ki baje hodi po hišah in pripoveduje, da so volitve za boga in proti njemu. Vinc se je smejal kaplanovim izjavam, ko mu je pa segel Družovec v besedo, je v zadregi utihnil. "Če pravi tako kaplan, bo najbrže držalol" je osorno dejal Družovec ter odločno zamahnil z roko. Nato je sedel, nalil kozarce, si pokrtil obraz z dlanmi in jel govoriti. Najprej je opomnil prisotne, kaj vse jim je doslej že dal in za kakšno ceno jim je dajal. Zahteval je od njih zatrdila, da je pošten, pravičen in uvideven gruntar, ki rad da tudi svojemu delavcu, kar mu gre. Nato je pa govoril o tem, kako je ljudstvo v času nemške okupacije upalo da bo po vojni svobodno, sito in preskrbljeno, a vsega tega do zdaj ni. Oblast je zaprla človeka — njegovega brata, ki je bil vsa štiri leta župan, in je storil občini morje dobrega. Če se je družil z Nemci, ni njegova krivda. Kot župan se je moral. Končno pa, če bi ne bil župan on, bi moral biti kdo drugi, ki bi bil lahko slabši človek. Nekdo je vendar moral biti, kako bi pa izhajala občina brez tajnik župana.

Potem je oblast zaprla Brlaka, samo zato, ker je bil zadnja štiri leta občinski tajnik. Tisto, da je vohal po občini za nezadovoljneži, ni res. Kot tajnik je moral delati večkrat popis prebivalstva. Zaprl so še Blinša, Gumzeja, Pravdiča, — same premožne kmete, ki med vojno niso delali nič slabega, če se odšteje to, da so skrbeli za občino kot blokfirerji in bauerfirerji. Kdo pa more kaj, če jim je bilo ukazano paziti, da kmetje ne bodo skrivali pridelkov, da ne bodo klali živine na skrivaj? Izvršili so le to, kar so morali, storili so pa mnogo dobrega.

Najhujše je pa to, da nova oblast hoče udariti po siromakih, je z zaskrbljenim glasom pripovedoval Družovec.

BAZAR "DANUBIO"
D. UGLESSICH
Avda. San Martín 2902 U. T. 59-0838

TRGOVINA JESTVIN
"PRI ČERNICU"
C. Ramón Lista 5650 - U. T. 64-1509

"ALMACEN"
PETER ČUČIĆ
Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Sáenz Peña

Reinaldo Wasserman
MEDICO
Nazca 2381 U. T. 50-2845

MIZARSKA DELAVNICA
Izdelava pohištva
IGNAC KOŠER
Guido Spano 655 Munro, F. C. F.

RESTAURANT
MIRO MERKUR
LORIA 472

Foto - Arte MARCOS
Najpopularnejša na Dock Sudu
Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

RESTAVRANT "ČAVEN"
IVAN LEBAN
Lope de Vega 2931 Bs. Aires

STAVBENI KOVAČ
FRANC ČOHA
Calderón 2779 U. T. 50-6655

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES"
Hostar Anton
Triunvirato 4223 U. T. 51-0732

ŽELEZO - BETONSKO PODJETJE
Bratov Komel
ZA NAČRTE IN PRERAČUNE
Bernaldez 1655 U. T. 67-1411

Prevozno Podjetje "GORICA"
Lojk Franc
Villarreal 1476 U. T. 54-5172

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO
Kovinska Okna in Polkna
FRANC BANDELJ
Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

KROJAČNICA
J. R. BOŽEGLAV
Triunvirato 2891 U. T. 54-2629

FIDEOS FRESCOS
de NATALIO DOMINI
Bazurco 3425 U. T. 50-8913

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO
ANTON FORNAZARIĆ
España 558 — J. Ingenieros — F. C. P.
U. T. 757 - Santos Lugares - 271

Kadar imate opravka v Bs. Airesu ne pozabite, da boste najbolje postreženi po zmernih cenah v **HOTELU "PACIFICO"**
Anton Bojanovič
CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

MIZARSKA DELAVNICA "LA PRIMERA"
Lastnik:
PETER JONKE
Se izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela.
PASOS LOS ANDES — RIO CEBALLOS CORDOBA

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA V SAAVEDRI

ANDREJ BOŽIČ in SIN
Tehnična konstruktorja
Ruiz Huidobro 4554-58 U. T. 70-6112

PIVARNA — Kroglišče in Keglišče
PODGORNIK FRANC
Warnes 2113 La Paternal

FARMACIA "SOLEH"
Servicio nocturno de urgencia
Avda. Feo. Beiró 4984 U. T. 50-2079

HERRERIA DE OBRA
HUMAR y MAKUC
Av. Central 3720
Calle No. 2 3729 U. T. 741-4520

Krojačnica "Gorica"
Franc Leban
WARNES 2191 Buenos Aires
Naproti postaje La Paternal

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA V MUNRO
JANKO POLIAK
Ituzaingó 4267 MUNRO

KROJAČNICA
Franc Meline
Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356

RUDOLF KLARIĆ
INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV

JOSE BONIFACIO 663

BUENOS AIRES

Kadar pošiljate zavoje v domovino

in bi želeli poslati obuvale za moške, ženske in otroke, obrnite se do naše domače tvrdke čevljev, ki ima nalašč v ta namen urezane čevlje in jih je treba doma v Evropi samo sešiti po meri. Obrnite se pismo ali telefonično do:

Bratov KERER

CENTENERA 1140

U. T. 60-0176

BUENOS AIRES

žovec. Pripravlja se baje agrarna reforma, je pravil z nekoliko ironičnim glasom. To je pa tako, je pojasnjeval, da premožnim kmetom odvzame država tisto zemljo, ki je imajo preveč. Bajtar in viničar, ki sta doslej to zemljo izkoriščala, ki sto jo dobivala pri kmetu za odslužek, sta zdaj strašno prizadeta. Kmetu ostane še vedno toliko, kolikor sam potrebuje, kočar in viničar sta pa ob ogone, ob pašnike, ob steljo in drva. Država namerava na odvzeti zemlji zgraditi tovarne, da bo uničila še to skromno srečo, ki je na vasi. Če pa ne bo zgradila fabrik, bo na podržavljenih posestvih naselila ljudi iz Bosne, Dalmacije, Črne gore, slovenski kočarji in viničarji bodo pa morali iti v Bosno in Črno goro.

Govoril je dolgo in prepričevalno. Pripovedoval je o vsem mogočnem; skliceval se je na vero, na duhovnike. Govoril je o skupnih kuhinjah, ki da jih namerava Osvobodilna fronta uvesti po vaseh, če bo zmagala. Nihče ne bo smel jesti doma, nihče ne bo smel kupovati svojih potrebščin po lastni volji, nihče ne bo mogel vzgajati svojih otrok sam, zakaj kmalu po volitvah bodo otroci poslani v Bosno v zameno za bosansko deco. Nekaj jih

bodo poslali tudi v Sibirijo, kjer jih bodo vzgojili v boljševike.

Ko je Družovec svoj govor končal, je pogledal po možeh. Vsi so imeli glave povešane, vsi so težko dihali in vsem je bral na obrazih zaskrbljenost. Začutil je, da je uspel, da je vrgel vabo pravilno. Zazrl se je v Vinca. Pričakoval je, da bo čemu nasprotoval, da bo gnil svoje, toda tudi ta je molčal. Zamišljen je strmel na vogal mize ter kimal z glavo.

"Kristus, pa so nam na tečajih pripovedovali, da gradimo svojo oblast, da bo od agrarne reforme imel koristi siromak", je očitajoče dejal Vinc.

"Vsaka oblast lažer!" je z nasmehom šepnil Družovec. — Zdaj je že čutil, da je zmagal, zdaj je bil prepričan, da lahko pove, kar je nameraval. Previdno je pogledal po možeh in dejal: "Pravijo, da ne bo volil nihče Fronte Ljudstvo noče še dalje trpeti. Kdor bo volil Fronto, pravijo, da mu ne bo dobro." Preteče je pogledal po možeh, ki so pritrdjevalno kimali. — "Tako pravim tudi jaz", je z dvignjenim glasom dejal Družovec. Kdor hoče jesti to, kar daje moj grunt, ta naj Fronte ne voli!"

Dvajset mož je odšlo pozno ponoči iz Družovecove hiše. Molče so segli zaprtemu gruntarju v roko ter mu obljubili, da razen zanesljivih ljudi ne

bo nihče zvedel o tem pogovoru. Vse mostove, ki so držali v Osvobodilni fronti, so videli porušene za seboj. Če jih je tako prevarala, če namerava trgovati z njihovo revščino, če jemlje velikim posestnikom zemljo zato, da bi udarila reveža ter napravila iz njega fabriškega delavca, nočejo imeti ničesar skupnega z njo. — "Zdaj jemljejo zemljo veleposestnikom, potem pa bodo ustanovili državna posestva, na katerih bo kmečki človek garal", jim je pravil Vinc. Zdelo se jim je, da govori pravilno. "Kje bo pa dobil Vinc ogone in Jaka steljo in Matija drva, če bo Druževcu država zemljo vzela", so modrovali. "Odkar je Druževčev brat zaprt, so njegovi viničarji na slabem. Žena noče obdelovati grunta, ker pravi, da še ne ve, kaj se bo možu zgodilo."

V nedeljo jih je precej v vasi volilo proti Osvobodilni fronti. Ko je komisija, ki je bila postavljena iz Družovcu naklonjenih ljudi, štela volivne kroglice, se je prizibal doli od svojega hrma Družovec. Bil je v prazni obleki. Mogočna zlata verižica mu je visela čez trebuh in škornji so mu škripali. Z vzravnanim hrbtom je šel proti volišču, sunil s pestjo proti oknu, da se je z ropotom odprlo ter vprašal: "Kdo je zmagal, siromak ali gruntar?" Ko so mu povedali, da jih ni bilo veliko za Osvobodilno fronto, se je zakroh-

tal, da je hrupno letelo po starem šolskem poslopju: "Jutri prevzamemo mil!" Svojemu dobremu prijatelju, bogatemu Klasu, pa je dejal bolj ptihoma in bolj zaupno: "Mi ne bomo delili zemlje, mi bomo grunte večali. Viničarju motiko in kot v viničariji, kmetu pa zemljo in polno kupico, to bo naša pravica!" Slučajno pa je ujel te besede na uho tudi Vinc, osupnil je in ni kar nič mogel, kmalu pa se je s težkim korakom in z glavo uprto v tla napotil proti domu. Družovec pa je ta večer povabil volivno komisijo v svojo klet.

Zjutraj naslednjega dne, ko je Družovec že hotel prevzeti posle predsednika občine, pa se je pripeljal k njemu kaplan Čeh. Zapustila sta občinsko pisarno. Družovec se je pranje oblekel, zapregel par konj in odradala sta čez mostove, ki so jih morali zgraditi viničarji in kočarji pod nemško kontrolo.

Vas se je tedaj vzdramila. "Nekaj se je zgodilo!" je šlo šepetaje od ust do ust in ljudje so prihajali pred hišo. "Družovec je ušel!" je planilo po vasi in vse tja gori do viničarskih bajt. "Ogoljufal nas je, prevaral, kakor nas je že mnogokrat in zdaj bi rad pobegnill!" je vrgel med ljudstvo, ki se je pričelo zbirati v skupini. Za njim, za njim. On je kriv, da bo naša vas omadeževana s sramoto", je planil med ljudi Vinc. Zavijal si je rokave, potegnil iz gorice kol in se zapodil v dolino. Za njim so planili vsi ti, ki so životali po viničarijah, v vasi pa so se jim pridružili še drugi. "Obkolimo ga, hudiča! — Ne po cesti, po bližnjicah!" so kričali ter se zapodili čez potok po travnikih. Dva temna kraka sta zmerom bolj bledela in se zgubljala gori proti Sv. Trojici. Kmalu je kričanje utihnilo in le še tu in tam se je slišal zategel vrisk.

Več kot uro je manjkalo še do pol dne, ko se je pripeljal Družovec v spremstvu svojih viničarjev nazaj v vas. Peljali so ga pred občinsko hišo in Vinc je goorvil ljudem:

"Tu vpiro tega prašiča vam povem, kar nam je hotel utajiti ta: Zemlja, ki jo bomo vzeli veleposestniku bo naša. Mi jo obdelujemo in mi jo bomo imeli. Zakaj pravica je edino ena in ta se glasi, da je zdaj odklenkalo takim, ki so svojim viničarjem pili kri. Tu notri, kjer si nam hotel vladati ti si bomo pa sami vladali. Za volitve si nas ociganil, za oblast nas ne boš! Tokrat si se zmotil, Družovec!"

"Kmečki glas", št. 14, 12. dec.

HERRERIA DE OBRAS BRATA RIJAVEC

Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Segurola 1608-14 U. T. 67-6250
Buenos Aires

RESTAURACIJA "PRIŠKODNIKU"

Kroglišče in Keglišče

Jožef Škodnik

Añasco 2652 U. T. 59-8995

Restavracija

A. BENULIČ & KUSERIČ

*

Izborna hrana Zmerne cene
CHORROARIN 596

Colocación de Vidrios, Cristales y Espejos
MOISES GERBIEZ

Nazca 695 (planta baja) U. T. 63-7714

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA

JOSE RADAN

Bernaldez 1550 Buenos Aires

MECANICA y ELECTROTECNICA

E. LOZEJ y W. COX

Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM

Vas po domače postreže.

Pridite, pa se boste prepričali!

Se priporoča

Albert Beltram

DONATO ALVAREZ 2288

Buenos Aires

ROJAKI V ROSARIO IN PROV.

SANTA FE

Če potrebujete uradne prevode vaših krstnih, poročnih in drugih listin, obrnite se na našega prevajalca (Traductor Público Judicial)

SAN LORENZO 937 Rosario

Zobozdravnik

Dra. Samoilovič

Dr. Feliks Falcov

Sprejemata od 10—12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

TOVARNA POHIŠTVA

VINKO ROGELJ

BLANCO ENCALADA 249-261

VILLA ESCASO U. T. 652-0133

RAZPRODAJA KRUHA

TROBEC GUSTIN

Dovajam na dom

Heredia 477 U. T. 51-7165

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA

JESTVIN

"TRIESTINA"

Lastniki:

KUKANJA in BRATA GEC

25 de Mayo 2606 CORDOBA

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske izlete v Tigro. Prevoz s postaje Tigre FCCA. do Recreo in nazaj: Lastnika

BRATA ROVTAR

Tigre FCCA. — T. A. 749 - 539

Río Carapachay

RADIOTEHNIK

AVGUST COTIČ

Excelsior 1500 U. T. 757-301

Sáenz Peña, F. C. P.

MEHANIČNA DELAVNICA

JOSIP HLAČA

Villa Real 140. J. Ingenieros. U. T. 757-640

STAVBENI PLESKAR IN TAPETAR

MARIJ MEDVEŠČEK

Guevara 525 U. T. 54-0624

KROJAČNICA

Stanislav Maurič

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

U. T. 59-1232

TRGOVINA JESTVIN "TRST"

S. C. MIHELJ

Charcas 3120 U. T. 72-4957

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

*

- VSAKOVRSNE TRGOVSKE TISKOVINE
- KNJIGE, BROŠURE, REVUE, ČASOPISI, KOLEDARJI
- PROPAGANDNI LETAKI IN LEPAKI
- VSAKOVRSNA VABILA — VIZITKE, itd.
- GUMIJASTI PEČATI ZA PODJETJA IN DRUŠTVA.
- KNJIGOVEZTVO

*

BUENOS AIRES

Gutenberg 3360

T. A. 50-3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenidi San Martin

*

Ugodna prevozna zveza: Tramvaj Lacroze in Subteraneo Lacroze
Omnibus 66, Tramvaj štev. 85 in 86, Kolektivi 5, 8, 20, in 108.